

નિજ દર્શન

વાર્ષિક લાવાણ્ય રૂા. ૧૦૦/-
ઘનસ્વીન
૧૦ જાન્યુઆરી, ૨૦૨૪ • વર્ષ : ૪૯
અંક : ૦૧

દિવસભરની ભૂલો માથે નોંધું, બીજાની ભૂલો કદી નવ થોડું...

(૧-૩) સેટેલાઈટ, વાસણા, સે-૬ ખાતે પધરામણી તથા કથાવાર્તાનો લાભ (૪-૬) સ્વા. ધામ ખાતે અનુક્રમે બાપાશ્રી પ્રાગટ્યોત્સવ, પ્રિ-મુમુક્ષુ કંમ્પ તથા ગ્રહણ નિમિત્તે સભામાં હરિભક્તોને કથાવાર્તાનો લાભ (૭-૮) નૂતન વર્ષ નિમિત્તે વિદેશના હરિભક્તોને દર્શનનો લાભ

દિવસભરની ભૂલો મારી નોંધું,
બીજાની ભૂલો કદી નવ શોધું...

અનુક્રમણિકા...

- ૦૪ દિવ્યવાણી
- ૦૬ પોતાની તપાસ
- ૦૯ મારે નિજદર્શન લખવું જ છે
- ૧૧ ઊંડી આંતર સફર
- ૧૫ જરૂર ભૂલ સુધરશે જ
- ૧૮ હું જ કારણભૂત છું
- ૨૦ સિક્કાની બીજી બાજુ
- ૨૩ હવે તો હરહરી જવાય છે
- ૨૯ નિજદર્શન ડાયરીના આદર્શ અંશો
- ૩૨ ઊંઝા ખાતે મૂર્તિ પ્રતિષ્ઠા ઉત્સવ

- પ્રકાશક : સાધુ ભક્તવત્સલદાસ
- મુદ્રક : સાધુ પૂર્ણસ્વરૂપદાસ
- માલિક : સ્વામિનારાયણ મંદિર વાસણા સંસ્થા (SMVS)
- મુદ્રણ : વાઈબ્રન્ટ ઈમેજ, અમદાવાદ
- આદ્ય સ્થાપક : શુદ્ધ ઉપાસના પ્રવર્તક
અ.મુ. સદ્. શ્રી દેવનંદનદાસજી સ્વામીશ્રી
(ગુરુદેવ પ.પૂ. બાપજી)
- પ્રેરક : પ.પૂ. અ.મુ. સદ્. શ્રી સત્યસંકલ્પદાસજી સ્વામીશ્રી
(ગુરુવર્ય પ.પૂ. સ્વામીશ્રી)
- તંત્રી : નરેન્દ્રભાઈ આર. ત્રિવેદી
- સહતંત્રી : સાધુ રાજીપાસ્વરૂપદાસ
- સંપાદક : સાધુ નિર્ગુણજીવનદાસ
- લેખનકાર્ય : લેખકવૃંદ

પત્રવ્યવહાર માટેનું સરનામું :

ધનશ્યામ કાર્યાલય, સ્વામિનારાયણ ધામ
કોબા-ગાંધીનગર હાઈવે, ગાંધીનગર-૩૮૨૦૦૭

Visit us : www.smvs.org

Email : magazine@in.smvs.org

કુલ પેજ : ૩૨ + ૪ ટાઈટલ = ૩૬

ઘરે બેઠા ઓનલાઇન ઘનશ્યામ મેળવવા માટે આપતું નામ,
સેન્ટર તથા વોટ્સએપ નંબર આજે જ વોટ્સએપ કરો :

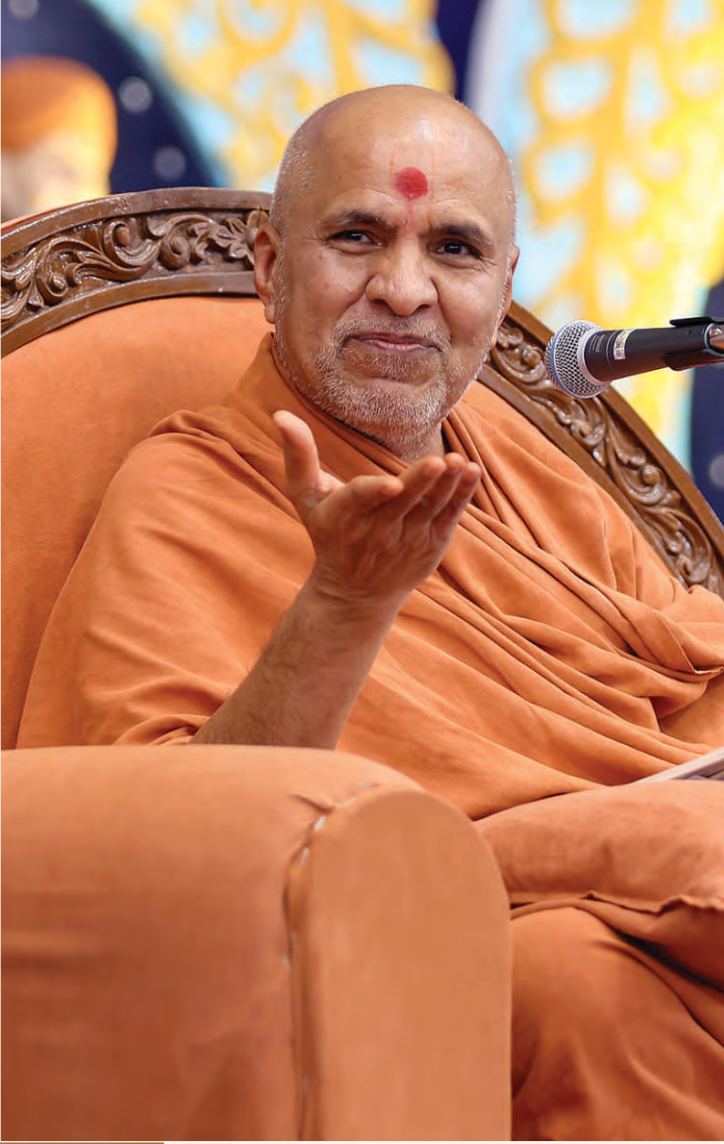
૯૪૦૮૩૨૦૦૩૬

‘GTP-ભક્તિ’ ચેનલ નં - ૫૫૧ ઉપર દરરોજ સવારે અને રાત્રે ૮:૩૦થી ૯:૦૦ તથા દર એકાદશી તેમજ
પૂનમના સમૈયામાં રાત્રે ૮:૩૦થી ૧૦:૩૦ ગુરુવર્ય પ.પૂ. સ્વામીશ્રીની દિવ્યવાણીનો લાભ મળશે.

દિવ્યવાણી

તા. ૧૬-૧૧-૨૦૨૩ની ગુરુજીની
જ્ઞાનસત્ર-૧૭ની પ્રાતઃ સભામાંથી
સંકલિત

દિવ્ય સ્વરૂપને રીઝવવાની, દિવ્ય મૂર્તિને આર્તનાદે
કગરવાની, દિવ્ય મૂર્તિને પ્રેમથી પ્રાર્થવાની, દિવ્ય
સ્વરૂપનો આભાર વ્યક્ત કરવાની સાચી રીત દિવ્ય
સત્પુરુષ દ્વારા જ શીખી શકાય, પામી શકાય.

દિવ્ય મૂર્તિ ભગવાન સ્વામિનારાયણે વહાવેલી
કરુણાવર્ષામાં કેવી રીતે ભિંજાવાય ? એમણે કરેલા ઉપકારનો
અહોહોભાવ કેવી રીતે વ્યક્ત કરાય ? તેની સુંદર રીત
જ્ઞાનસત્ર-૧૭માં વ્હાલા ગુરુજીએ ‘આભાર પ્રાર્થના’ દ્વારા
શીખવી હતી. જે ગત લેખ શ્રેણીમાં આપણે જોયું. જેની પ્રથમ
પંક્તિ જ અહોભાવમાં ગરકાવ કરી દેનારી છે.

“મહારાજ, શું હું માનું, આભાર તમારો...”

મહારાજ, ન કલ્પી શકાય એવી નરી વાસ્તવિકતા છે આ !
હું ક્યાં હતો અને આપે મને ક્યાં લાવીને બેસાડી દીધો !!
માયાનો ગુલામ થઈને ફરતો હતો. વિષયનો ચારી થઈ
રખડતો-રઝળતો હતો. પરંતુ પૂર્વની પ્રીત હતી પ્રભુ મારી ને
આપની ! એટલે ન જોયાં વાંક-ગુના, અપરાધ કે અવળાઈ.
કેવળ કૃપા કરી મારો હાથ ઝાલી મને ખેંચી લીધો !! કારણ
સત્સંગના યોગમાં, દિવ્ય સત્પુરુષોના જોગમાં લઈ પોતાનો
કર્યો. અનાદિમુક્તની પંક્તિમાં બેસાડી દીધો. આપે અપકારના
બદલામાં ઉપકાર જ કર્યો છે. ત્યારે મહારાજ, શું હું માનું
આભાર તમારો ! કેટલો આભાર માનું ? કેવા શબ્દોમાં આભાર
વ્યક્ત કરું તે મને જ સમજાતું નથી. કારણ કે હે પ્રભુ ! આપે,

વાંક-ગુનાને કદી ન જોયા,

કોણ જાણે આપ કેવી રીતે મોહ્યા;

દેહાભિમાનને સહેજે ધોયા,

અહમ્-મમત્વના ભાવો ખોયા.

હે કરુણાના મહાસાગર, હે દયાનિધિ, હે ઉપકારના અંબાર
સમા વ્હાલા મહારાજ ! જન્મોજન્મથી હું કેવળ આડો-અવળો-
ઊંઘો જ ચાલ્યો છું. વિષયમાં જ ચકચૂર થઈને ફર્યો છું. અભાવ-
અવગુણોનો જ ધંધો કર્યો છે. છતાં આપે મારા વાંક-ગુના-
અપરાધને જોયા નહિ એટલે જ આપના દિવ્ય સાંનિધ્યમાં ફરી
લાવીને બેસાડી દીધો. હે દયાળુ, કોઈ ચકવર્તી શહેનશાહ કોઈ
ગરીબ ને રાંક પર મોહી પડે એ કેટલું આશ્ચર્ય કહેવાય ! તેમ
દયાળુ, આપ અનંતકોટિ બ્રહ્માંડના અધિપતિ,
રાજામહારાજાધિરાજ મારી ઉપર મોહી પડ્યા ! આપની આગળ
મારી શું વિસાત ! આપથી સંપૂર્ણ વિજાતિ હતો. દેહ રૂપે
વર્તનારો હું અને આપ દિવ્યાતિદિવ્ય સ્વરૂપ ! આ કજોડું આપે
શી રીતે જોડી દીધું ! કલ્પનાતીત છે આપની કરુણા પ્રભુ !

તું જગતનો દેહધારી જીવ નથી. તું મારો અનાદિમુક્ત છે.

મારી કાંઈ જ ભૂલ નથી એ જ મોટામાં મોટી ભૂલ.

તું મારા જેવો છે. મારું રૂપ એ તારું છે કહી મને આપના જેવો સજાતિ પાત્ર કરી દીધો ! રંકમાંથી રાજા કરી દીધો. કેવી રીતે ? તો,

ચૈતન્યને વર્તમાન ધરાવી,
અનાદિમુક્તની પંક્તિમાં ઠેરાવી;
પ્રતિલોમભાવે મૂર્તિ પધરાવી,
રસબસ કરીને મોજ કરાવી.

હે દયાળુ, દિવ્ય સત્પુરુષ દ્વારા વર્તમાન ધરાવી આપે મારા ચૈતન્યથી દેહને છૂટો પાડી મારું સ્વરૂપાંતર કર્યું. મને અનાદિમુક્ત કરી દીધો ! આપે આ પ્રોસીજર કેવી રીતે કરી ? આપે શું કર્યું તેની મને ખબર નથી પરંતુ આપે બધું કર્યું છે એટલે આપને બધી ખબર છે પ્રભુ !

એટલું જ નહિ મહારાજ, દેહને કાઢી દેહના સ્થાને આપ બિરાજ્યા. પ્રતિલોમભાવે મને આપની મૂર્તિમાં રાખી લીધો. હવે મારે કાંઈ કરવાનું ન રહ્યું. મને અર્કતા કરી સ્વયં આપ કર્તા બની ગયા. હવે ચાલો છો આપ, બોલો છો આપ, બેઠા છો આપ. આહાહા... દેહભાવના બદલામાં આપ સ્વયં મને અર્પાઈ ગયા ! કેવી અનુપમ-અલૌકિક કરુણા કરી !

આપ સમ્રાટ સ્વરૂપે મને રંકમાંથી રાજા કરી દીધો. મને ચર્મચક્ષુએ આ કાંઈ દેખાતું નથી છતાં આપ વારંવાર દિવ્ય ઉપદેશામૃત આપી મને આ વાતનું નિરુત્થાનપણું કરાવવા કેવો અથાગ પ્રયાસ કરી રહ્યા છો.

“જગત સુખનો ચારી નથી હું, મૂર્તિસુખનો ભોક્તા જ છું હું;
બકરું નથી સિંહબાળ જ છું હું, રંક નથી રાજવી જ છું હું.”

મહારાજ, આપે આપના દિવ્ય સત્પુરુષ દ્વારે એકાંતે-સભાપ્રસંગે બેસાડીને વારંવાર આ દિવ્ય આશીર્વાદનો ગુંજારવ કર્યો છે કે, ‘તું બકરું કહેતાં જગતનો દેહધારી જીવ નથી. ઘાસ કહેતાં પંચવિષયનાં સુખ તારો ખોરાક નથી. બેં બેં કહેતાં અહમ્વાચક શબ્દો એ તારો અવાજ નથી.’ હે મહારાજ ! આવા દિવ્ય ઉપદેશ વચનોથી આપે અમારો બકરાધ્યાસ કહેતાં દેહાધ્યાસ ટળાવી દીધો ! અને ગર્જના કરતો કરી દીધો કે, ‘અહમ્ અનાદિમુક્ત સ્વામિનારાયણ દાસોસ્મિ, અહમ્ પુરુષોત્તમરૂપોસ્મિ !’

તળિયાથી નળિયા સુધી, બોટમથી ટોપ સુધી પહોંચાડવાની અર્થાત્ જીવમાંથી અનાદિમુક્તની પદવી પર બેસાડવાની

અન્યની ભૂલ બગાડે છે. પોતાની ભૂલ દગાડે છે.

આપની અપરિમિત કરુણાને કેવી રીતે નવાજવી ! કેવી રીતે આપના આભારને બિરદાવવો ! જેને બિરદાવવા શબ્દોના બોલ ઝાંખા પડી જાય. માટે હૃદયની નિર્મળતા સહ આપનો આભાર વ્યક્ત કરી શકું કે બસ,

મહારાજ, શું હું માનું, આભાર તમારો,
બાપા, શું હું માનું, આભાર તમારો;
ગુરુદેવ, શું હું માનું, આભાર તમારો.”

મહારાજ, આપની અમારી ઉપર વહાવેલી અસીમ કરુણાનું સૌથી મોટું કારણ હોય તો એ છે મળેલા દિવ્ય ગુરુજીની અમારી ઉપર વહેતી અનરાધાર કરુણાગંગા !!

ત્યારે એ દિવ્યપુરુષનો આભાર વ્યક્ત કરવાનો શે યુકાય !! માટે,

મહારાજ, શું હું માનું, આભાર તમારો,
ગુરુદેવ, શું હું માનું, આભાર તમારો;
ગુરુજી, શું હું માનું, આભાર તમારો.”

પ્રાર્થના એ સર્વે સાધનનો રાજા છે. નિત્યપ્રત્યે જો પ્રાર્થનારૂપી અમોઘ શસ્ત્રનો સ્વજીવનમાં ઉપયોગ કરવામાં આવે તો અંતઃશત્રુઓનો નાશ થાય. બહારવૃત્તિ, આશા-તૃષ્ણા, માન-અપમાન, રાગ-દ્વેષથી ખરડાયેલું હૈયું નિર્મળ, શાંત અને હળવુંફૂલ બની જાય. પ્રભુમાં સહેજે સહેજે પ્રેમભાવ સોતું જોડાણ સાધવાની અદમ્ય સ્ફૂર્તિ મળી જાય. ત્યારે નિત્યપ્રત્યે મહાપ્રભુની મૂર્તિ આગળ બેસી ઉચ્ચ સ્વરે એકાદ પ્રાર્થનાનું ગદ્ગદભાવે ગાન કરી શાશ્વત શાંતિ તરફ પ્રયાણ કરીએ. સાચા ભાવે બટકાપૂર્વક પ્રાર્થના કરીશું તો જરૂર મહારાજે વહાવેલી કરુણામાં અહોભાવ સોતા ગરકાવ બનાશે.

સંત શિબિર ઉપક્રમે રસોઈ સેવા

॥ સંત જમે તે ભેળો હું જમું રે ॥

શ્રીજીમહારાજે જણાવેલ આજ્ઞા અને ઉપાસનાએ યુક્ત, પંચવર્તમાનમાં અણીશુદ્ધ રહી વૈરાગ્યસભર જીવન જીવતા પૂ. સંતોને જમાડવાનો અનેરો લાભ લેવાનું રખે ચૂકતા...

સંત શિબિર : તા. ૧૬-૧-૨૪થી તા. ૧૦-૨-૨૪
સેવાની વિગત :

સંસ્થાના તમામ પૂ. સંતોને રસોઈ - ૨, ૫૦૧/-

સંસ્થાના તમામ પૂ. મહિલા ત્યાગીમુક્તોને રસોઈ - ૨, ૫૦૧/-

પોતાની તપાસ

એક સત્સંગ સભામાં સદ્ગુરુશ્રી મુમુક્ષુજીનો અધ્યાત્મ માર્ગ કેવી રીતે પ્રગતિ કરવી તે અંગેના એક ગહન વિષય ઉપર લાભ આપી રહ્યા છે :

“આપણો કારણ સત્સંગ છે. કારણ સત્સંગી તરીકે આપણા જીવનનું લક્ષ્ય છે એકમાત્ર મૂર્તિનું સુખ. સુખ માટેના પાત્ર થવા આપણા જીવનમાં વિચાર, વાણી અને વર્તનમાં બદલાવ લાવવો જરૂરી છે. જીવનમાં બદલાવ લાવવો એટલે આપણા ગઈ કાલના વ્યક્તિત્વ કરતાં આજના વ્યક્તિત્વને વધુ ને વધુ ચડિયાતું બનાવવું. મોટેભાગે જીવન બદલવાનો સંકલ્પ કરનાર વ્યક્તિ બીજાના જેવી થવા પ્રયત્ન કરે છે પણ તેમાં બહુધા નિષ્ફળતા મળે છે.

વર્ષોથી જીવનપરિવર્તનની વાતો સાંભળવા છતાં આપણને પોતાને પણ આપણા જીવનથી સંતોષ હોય તેવું પરિવર્તન થતું નથી. જો આપણને પોતાના જીવનથી સંતોષ ન હોય તો મોટાપુરુષને કેવી રીતે થાય?

આપણે વાતો પરભાવમાં રહેવાની કે આકાશમાં ઊડવાની કરીએ છીએ પરંતુ જમીન પર ચાલતા આવડતું નથી. અવરભાવનો વ્યવહાર સારી રીતે ચલવી શકતા નથી.

અવરભાવ સુખરૂપ હોય તો જ પરભાવ સમૃદ્ધ બનાવી શકાય. અવરભાવ સમૃદ્ધ બનાવવામાં આપણા જીવનમાં ખૂટે છે મુમુક્ષુનું પહેલું લક્ષણ – ‘પોતે પોતાનું નામું લખવું.’ અને બીજું લક્ષણ – ‘પોતે પોતાના ગુરુ થવું; બીજાના નહીં.’ આ બાબતની આપણા જીવનમાં બહુ કસર જોવા મળે છે. જીવન બદલવા આપણે બીજા જેવા બનવા પ્રયત્ન કરીએ છીએ પણ પોતાની ક્ષતિ-ત્રુટિને શોધી, પોતાની તપાસ કરી તેને ટાળવા તત્પર બનતા નથી.

આજ સુધી આપણે કાયમ બીજાની જ ભૂલો જોવા, શોધવા, નોંધવા અને ગાવા ટેવાયેલા છીએ. બીજાની ટીકા અને ચર્ચા કરવાના પાકા આદતી બની ગયા છીએ. માટે હવે બીજાના ગુરુ થવાને બદલે પોતાના ગુરુ થવું. પરદોષદર્શનની આદત બદલી નિજદોષદર્શન કરવાની ટેવ પાડવી.

સદ્. નિષ્કુળાનંદ સ્વામીએ પરદોષદર્શનના આદતી માટે

ચોસઠપદીમાં ગાયું છે:

“પરને કહેવા પ્રવીણ છું પૂરો, પોતાનું તો તું ન પેખે રે,
સામાને શીખ દેવામાં છું શૂરો, નિજદોષને નવ દેખે રે.”
(૫૬-૪૯)

આપણે બીજાને ઉપદેશ આપવામાં, સલાહ-સૂચન આપવામાં, ભૂલ ઓળખાવવામાં બહુ હોશિયાર, બહુ બાહોશ અને ચાલાક છીએ. બીજાનું બધું દેખાય છે પણ પોતાનું કદી દેખાતું નથી. આપણને બીજા બધા ગુનેગાર અને આપણે એક જ શાહુકાર લાગીએ છીએ. એટલે બીજાને ભૂલ બતાવવામાં શૂરવીરતા આવી જાય છે પણ નિજદર્શનમાં નિર્બળ બની જવાય છે, અણસમજી બની જવાય છે.

“જે જે વાત કરી તુજ સાથે, તે તો તેં રતી ન રાખી રે,
ખોટ્ય આવવા ન દીધી માથે, લઈ બીજા પર નાખી રે.”
(૫૬-૫૦)

એક વખત પૂનમે સ્વભાવ બાબતે થોડી વાત નીકળી હતી. આ સભામાં એક બાપ-દીકરો લાભ લેવા આવ્યા હતા. પિતા ખુરશીમાં બેઠા હતા અને દીકરો થોડે આગળ નીચે બેઠો હતો. સભામાં કંઈ પણ વાત આવે એટલે પિતા રાજી થાય અને દીકરા સામે હાથનું લટકું કરે અને બીજા હાથનું લટકું અમારી સામું કરી મનમાં બોલે, ‘બરાબર વાત છે. આને જરૂર જ છે આ વાતોની. કરો, કરો... બરાબર કરો.’

સભા પૂર્ણ થયા પછી નિકટ દર્શન માટે આવ્યા ત્યારે કહે, “સ્વામી, તમે આજે મારા દીકરા માટે બહુ બરાબર વાત કરી. બધી એને સીધેસીધી લાગુ પડતી હતી. એને જરા ભાન પડે કે હું આ બરાબર નથી કરતો.” ત્યારે અમે કહ્યું, “અમે સભામાં જે કંઈ વાત કરી હતી તે અક્ષરે અક્ષર વાત તમારા માટે જ કરી હતી. તમારી સમજણમાં ફેર પડ્યો; બાકી બધી વાત તમને જોઈને જ કરી હતી.”

આ વડીલની જેમ આપણા જીવનમાં પણ મહારાજ અને મોટાપુરુષ આપણી ભૂલ-કસરને ઓળખાવી, આપણા માટે વાત કરે છે ત્યારે બીજા ઉપર બાયપાસ કરી દઈએ છીએ. આ વાત ઘરના સભ્ય માટે છે, મારાં બા-બાપુજી માટે છે, મમ્મી-પપ્પા માટે છે, દીકરા-દીકરી માટે છે, ભાઈ કે બહેન માટે છે, મારા સાહેબ, બોસ કે લીડર માટે છે. એમ ક્યારેય થતું નથી કે આ વાત મારા માટે જ છે. મારી કસર ઓળખવા માટે છે. આજ સુધી બીજાને જ ગુનેગાર, દોષિત ઠેરવ્યા છે. બીજા ઉપર ઢોળી દેવાનો ધીકતો ધંધો કર્યો છે. તેને ટાળી હવે પોતા ઉપર લેવાની શરૂઆત કરીએ.

“કહો ખોટ્ય ટળે કેમ તારી, નિજદોષને ન દેખે રે,
એથી ભૂલ્ય બીજી કઈ ભારી, સહુથી સરસ આપ લેખે રે.”
(૫૬-૫૦)

દુનિયામાં દરેક વ્યક્તિને પોતે સૌથી સરસ, પોતે સૌથી ડાહી લાગે છે. બીજા ખરાબ, ભૂંડા કે બુદ્ધ લાગે છે. જ્યાં સુધી બીજા કરતાં પોતાને અધિક મનાય, સારા મનાય ત્યાં સુધી પોતાનો દોષ કદાપિ ન ઓળખાય. બાપાશ્રીએ ભાગ-૨ની પૃથ્વી વાતમાં કહ્યું છે, “કોઈના દેહ-સ્વભાવ જોવા નહિ; નહિ તો ઠીક ન પડે. સત્સંગમાં પહેલું પોતાનું તપાસવું.”

આ માટે નિરંતર મહારાજને પ્રાર્થના કરવી કે,
“પ્રભુ મને કરજો એવો અનુકૂળ, જેથી મને સૂઝે મારી ભૂલ,
દોષ બીજાને દેતા પે’લાં, હું સમજું મારી ભૂલ.”
પોતે પોતાના ગુરુ થઈ પોતાની ભૂલને તપાસવી એટલે જ નિજદર્શન.

હું ક્યાં છું? કેવો છું? શું કરી રહ્યો છું? શું કરવું જોઈએ? અને શું ન કરવું જોઈએ? તે સમજી સ્વની ઓળખાણ કરવી એટલે નિજદર્શન. હૃદયપૂર્વકનું સાચી રીતે થતું નિજદર્શન જાણે-અજાણે આપણાથી થતી ભૂલોને ઝીણવટપૂર્વક શોધતા શીખવે છે. શું ન કરાય તેનું ભાન કરાવે છે.

નિજદર્શન એ પોતે પોતાને જોવાની, પોતે પોતાને વાંચવાની, પોતે પોતાનું સાંભળવાની, પોતે પોતાનું અવલોકન કરવાની શ્રેષ્ઠ કળા છે. નિજદર્શન એ જીવનમાં નડતા સ્વભાવોને ઓળખવાનો અરીસો અને તેનાં મૂળ કાપવાની કુહાડી છે.

દિવસ દરમ્યાન બની ગયેલી ઘટનાઓમાં મારી ક્યાં ભૂલ રહી ગઈ? એવું તપાસીને નોંધવું. તથા જે કર્યું તેના બદલે શું કરવું જોઈએ? તે વિચારવું, નોંધવું અને એ પ્રમાણે કરવાનો દૃઢ સંકલ્પ એટલે નિજદર્શન.

નિજદર્શન કરવાથી આપણા સ્વભાવ, રીતરસમ, વિચારધારા, વાણી-વર્તનના વ્યવહારમાં સકારાત્મક બદલાવ આવવાથી પારસ્પરિક સંબંધો આત્મીયભર્યા બને છે. વાતાવરણ હળવાશભર્યું રહે છે. સાથે રહેવામાં આનંદ આવે છે. જીવનની પળો આનંદમય વીતે છે.

એક વખત અમે સમર્પિત સેવક પ્રથા (SSP)ના મુક્તોને લાભ આપવા ગયા હતા. ૧૨ સમર્પિત મુક્તો વચ્ચેની પરસ્પરની આત્મીયતા, હુંફાળું વાતાવરણ, પરસ્પરનો સ્નેહ જોઈ અમે અત્યંત રાજી થયા હતા. સમર્પિત મુક્તોએ પરસ્પરના સ્નેહ, આત્મીયભર્યા વાતાવરણનું રહસ્ય જણાવતાં

કહ્યું, “છ મહિના પહેલાં લીડર સંત અમારી સભામાં લાભ આપવા પધાર્યા હતા. એ વખતે અમે બધા મુક્તો જુદા જુદા પરિવારમાંથી આવ્યા હોવાથી ક્યારેક કંઈક બનતું. પૂ. સંતોએ સભામાં અમને દરરોજ રાત્રે સૂતા પહેલાં ૧૦-૧૫ મિનિટ બેસી નિજદર્શન લખવાની આજ્ઞા કરી. શરૂઆતમાં તો નિજદર્શનમાં કંઈ પકડાતું નહીં. પછી દિવસ દરમ્યાન જે કાંઈ બન્યું હોય તેની ભૂલો તરત પકડાવા માંડી. પોતાની કસર નોંધતા. ભૂલ થઈ તો તેના બદલે શું કરવું જોઈતું હતું તેવું પણ નોંધતા. બીજા દિવસે તે ભૂલ ન થાય તે રીતે આગળ વધવા પ્રયત્ન કરતા. જેનાથી અમારા જીવનમાં ચમત્કારિક ફાયદો થયો. નાનપણથી પડી ગયેલા કેટલાક સ્વભાવો, કુટેવો બદલાવા માંડ્યાં. પરસ્પર થતા મતભેદ ક્યાં અદૃશ્ય થઈ ગયા તેની ખબર ન પડી. પહેલાં ક્યારેક એકબીજાની સામે જોવાનું મન થતું ન હતું. અત્યારે એકબીજાનાં દર્શન કરતાં હેત ઊભરાય છે. જીવન બદલવામાં ૩૦ વર્ષની ઉંમરમાં જે પરિણામ નથી મેળવી શક્યા તે પરિણામ ૬ મહિનામાં મળ્યું છે. તેનું કારણ નિજદર્શન છે. ખરેખર નિજદર્શને તો અમારા જીવનની કરવટ બદલી નાખી છે. સેવામાં પ્રગતિ થતી જાય છે. સૌની સાથે સ્નેહભર્યો વ્યવહાર કરવો હોય કે આધ્યાત્મિક માર્ગે આગળ વધવું હોય તો નિજદર્શન એ અદ્ભુત રાજાચાવી છે.”

કોઈ એક વ્યક્તિ બીજાને ટકોર કરે તેમાં જાગૃતિ રહે તે કરતાં વ્યક્તિ પોતે પોતાના ગુરુ થઈ પોતાને જ ટકોર કરે, પોતાને જ ઉપદેશ આપે કે શિક્ષાત્મક પગલાં પોતા માટે જ લે તો તેનાથી સ્વજાગૃતિ વધે છે અને ધાર્યું પરિણામ મેળવી શકાય છે.

અમેરિકાના પ્રેસિડન્ટ અને વૈજ્ઞાનિક સંશોધક બેંજામિન ફ્રેંકલિન દરરોજ રાત્રે સૂતા પહેલાં દિવસભરના થયેલા કાર્ય-વ્યવહારનો વિચાર કરતા. તેમાં રહી ગયેલી ભૂલને નોંધતા. સાથે હવે તે ભૂલ ન થાય તે માટે શું કરવું? તેનો ઉપાય નોંધતા અને તેને અનુસરતા.

તેમણે પોતાના લખેલા નિજદર્શનનો ઊંડો અભ્યાસ કરી પોતાના જીવનની મુખ્ય ત્રણ કસર તારવી હતી : (૧) સમય વેડફવો, (૨) અન્યની નકામી બાબતોમાં પડવું, (૩) લોકો સાથે ખોટી ચર્ચા કરી નિરર્થક એમની વાતોનો વિરોધ કરવો.

આ ત્રણ કસરને ટાળવા એક અઠવાડિયામાં એક કસર ટાળવી એવો ટાર્ગેટ બનાવ્યો. દિવસ દરમ્યાન દોષ અને પોતાની વચ્ચે થતી લડાઈમાં સતત જાગૃત રહેતા. તેમાં પોતાની જીત થાય તેવા પ્રયત્ન કરતા. તેઓએ પોતાના જીવનમાં રહેલા દોષો ટાળવા સતત બે વર્ષ સંઘર્ષ કર્યો હતો. તેઓ જીવનમાં

પ્રગતિ સાધવા છેલ્લા શ્વાસ સુધી નિજદર્શન કરતા રહ્યા. પોતાના જીવનને વધુ ને વધુ ઉત્કૃષ્ટ બનાવતા રહ્યા હતા.

બેંજામિન ફ્રેંકલિને આરંભેલી નિજદર્શન લખવાની સુટેવને જીવન પર્યંત ચાલુ રાખી તેમ આપણા જીવનમાં ‘ગુજરાતી આરંભે શૂરા’ એવું ન કરતાં નિજદર્શન લેખન કરવાની સાતત્યતા જાળવી રાખવી.

તમને થાય નિજદર્શન કરી વિચારી લઈએ પણ લખવાની શી જરૂર છે? તો માત્ર વૈચારિક દૃષ્ટિએ નિજદર્શન કરી છોડી દેવાથી એટલું ચોક્કસ પરિણામ નહિ મળે. તે કરતાં ડાયરીમાં લખવાથી વધારે સારું પરિણામ મળશે. કારણ, સો વાર વિચાર પાકો થાય ત્યારે એક વાર મક્કમતાથી લખાય છે. લખેલી બાબત માટે ભૂલ-પશ્ચાત્તાપ પણ વધુ થાય છે. તે માટેનું જાણપણું વધે છે. ભૂલ થાય તો ખટકાપૂર્વક પાછું વળી શકાય છે. માટે નિજદર્શન લખવું ફરજિયાત છે.

તમે તમારા માટે નહિ તો કંઈ નહિ પણ અમારા માટે થઈને પણ નિજદર્શન લખજો. આ ટેવ ખાસ પાડજો તો જરૂર જીવનપરિવર્તન થશે. આ અમારી પ્રોમિસ છે. જે આ કરશે તેની પર અમે અંતરથી રાજી થઈશું.”

સદ્ગુરુશ્રીની દિવ્યવાણી સાંભળીને મુમુક્ષુ આત્મા દિવ્યાંગભાઈ ગદ્ગદિત થઈ ગયા. તેમણે નિજદર્શન કરવાનો મક્કમ નિર્ધાર કર્યો.

મૂર્તિસુખે સુખિયા

કારણ સત્સંગના દિવ્ય પરિવારના પરમ કૃપાપાત્ર મુક્તો કે જેઓ શ્રીહરિની દરદાસી મૂર્તિસુખે સુખિયા થયા છે. તેઓની નામાવલિ અત્રે આલેખેલ છે :

મૂ.નિ. બાબુભાઈ એમ. ચૌહાણ, ઉંમર વર્ષ-૮૪, ઘાટલોડિયા; તા. ૩૦-૧૧-૨૦૨૩ : ઘાટલોડિયા સેન્ટરના ઘરઘણી મુક્ત બાબુભાઈ ચૌહાણ મહાપ્રભુની મૂર્તિના સુખે સુખિયા થયા છે. ગુરુદેવ પ.પૂ. બાપજી અને ગુરુજીને રાજી કરવા તેઓએ કારણ સત્સંગની તન, મન, ધનથી ઘણી સેવા કરી હતી.

મૂ.નિ. પ્રકાશકુમાર કાંતિલાલ ઠક્કર, ઉંમર વર્ષ-૫૦, વાસણા; તા. ૬-૧૨-૨૦૨૩

આ મુક્તોએ દરદાસી થઈ તન, મન અને ધનથી સંસ્થાને વફાદાર રહીને મમત્વભાવે સેવાઓ કરી છે અને ગુરુદેવ પ.પૂ. બાપજી તથા ગુરુવર્ય પ.પૂ. સ્વામીશ્રીનો રાજીપો મેળવેલ છે. શ્રીજીમહારાજ, ગુરુદેવ પ.પૂ. બાપજી તથા ગુરુવર્ય પ.પૂ. સ્વામીશ્રીના ચરણોમાં પ્રાર્થના કે તેમના ચૈતન્યને મૂર્તિના અવિચળ સુખભોક્તા કરે.

મારે નિજદર્શન લખવું જ છે

મારા વ્હાલા સદ્ગુરુશ્રી,
મારા હૃદય સિંહાસન પર બિરાજિત ગુરુવર્યશ્રીના દિવ્ય ચરણોમાં કોટિ કોટિ વંદન. સાષ્ટાંગ દંડવત્ પ્રણામ સહ જય સ્વામિનારાયણ.

સંસાર ખારા સમુદ્ર સમાન છે પણ ગુરુજી, આપ મારા માટે ખારા સમુદ્રમાં મીઠી વીરડી સમાન છો. ભલે આપ અનંતની ખ્યાસ બુઝાવી આધિ, વ્યાધિ અને ઉપાધિના હરનારા છો પણ મારું તો સર્વસ્વ છે. સુખમાં તો આપ મને હરહંમેશ યાદ આવો છો પણ જીવનની ગડમથલમાં અટવાઈ કે કોઈ દિશા ન મળે ત્યારે આપની પાસે દોડી આવવાનું મન થાય છે. કારણ, આપ જ મારી આંખોની દૃષ્ટિ છો, વિચારને દોરનારા છો, અભિગમના બદલનારા છો, જીવનનૈયાના સુકાની છો.

ગુરુજી, આપે દિવ્યવાણીમાં જીવનના દુઃખમાત્રને ટાળવાનો થ્રી ઘન વન એવો નિજદર્શનનો ઉપાય આપ્યો : (૧) જેનાથી વ્યવહાર માર્ગના પ્રશ્નોનું સમાધાન થાય છે. (૨) આદર્શ વ્યક્તિત્વ કેળવી શકાય છે. (૩) મહારાજ અને મોટાપુરુષના રાજીપાપાત્ર બની શકાય છે.

ગુરુજી, આપે દર્શાવેલી રુચિ અનુસાર મેં નક્કી કર્યું છે કે મારે નિજદર્શન લખવું જ છે. રોજ રાત પડે એટલે ડાયરી અને પેન લઈને બેસું છું. ૧૫-૨૦-૨૫ મિનિટ, અરે ! ક્યારેક તો ૩૫ મિનિટ પણ થઈ જાય છે. પણ શું લખવું તેનો કંઈ ખ્યાલ જ આવતો નથી. વિચારી વિચારીને મગજ થાકી જાય પણ કાંઈ ન સૂઝે એટલે સૂઈ જાઉં છું. આખો દિવસ ઉદ્દેગ-અશાંતિમય જ વીત્યો હોય પણ શું લખવું તેની ખબર પડતી નથી. તો નિજદર્શન કેવી રીતે કરાય તે અંગેનું માર્ગદર્શન આપવા કૃપા કરશો.

- આપના સેવક દિવ્યાંગના જય સ્વામિનારાયણ

દિવ્યાંગ,

પ્રથમ તો મહારાજની મરજી જાણી તમે નિજદર્શન લખવા પ્રયત્ન કર્યો તે બદલ ધન્યવાદ. નિજદર્શન કરવું અને લખવું એ પ્રારંભમાં અઘરું લાગે જ. કારણ, આજ સુધી બીજાનું જ જોયું છે, બીજા માટે જ વિચાર્યું છે. જ્યારે નિજદર્શનમાં તો પોતા માટે વિચારવાનું થાય, પોતા માટે લખવાનું થાય એટલે અઘરું લાગે. શરૂઆતમાં શું લખવું તે જ ન પકડાય પરંતુ ચિંતા ન કરશો. પ્રયત્ન ચાલુ રાખશો. મહારાજ જરૂર ભેળા ભળશે.

નિજદર્શન આ રીતે કરવું : દિવસ દરમ્યાન કોઈ સ્વભાવ-પ્રકૃતિએ દેખો દીધો હોય તો તેને તપાસીને નોંધવું. વાણી-વર્તને કરી કોઈ દુભાઈ ગયા હોય તો તે તપાસવું, નોંધવું. દુભાઈ ગયા હોય તેમની માફી માગવી, તેમને રાજી કરી લેવા. કોઈનો અભાવ-અવગુણ આવી ગયો હોય તો તેનાથી પાછા વળવા નોંધવું, શક્ય હોય તો પ્રત્યક્ષ માફી માગવી; નહિ તો મનસા માફી માગવી. મહારાજ અને મોટાપુરુષની આજ્ઞા-મરજી લોપાઈ ગઈ હોય તો તે તપાસી નોંધવું.

એક યુવકની નિજદર્શન ડાયરીની એક દિવસની નોંધ માર્ગદર્શન માટે મોકલું છું.

નિજદર્શન

- સવારમાં જ સ્નાન કરતી વખતે પાણી બંધ થઈ ગયું. બૂમાબૂમ કરી દીધી. કેવો ગુસ્સો કર્યો. દસ મિનિટમાં પાણી તો આવી ગયું પણ એટલી ધીરજ ન રાખી શક્યો. મહારાજને ભૂલી ગયો અને કેટલાયને દૂભવી નાખ્યા. આટલો ગુસ્સો કરવાની ક્યાં જરૂર હતી? થોડી ધીરજ રાખી હોત તો મહારાજ રાજી થાત.

- મંદિરમાં શ્રીજીમહારાજ અને પૂ. સંતોનાં દર્શને ગયો. તરત જ પૂ. સંતે ટકોર કરી કે, આજે કેમ તિલક-ચાંદલો કર્યો નથી? સવારના ગુસ્સાના પરિણામે પૂજા સરખી કરી નહોતી તેથી તિલક-ચાંદલો કરવાનો રહી ગયો. ભૂલ હોવા છતાં માને કરીને તેમનો અવગુણ લઈ લીધો. હે મહારાજ! મને માફ કરો.

- રાત્રે જમવા બેઠો. રીંગણનું શાક જોતાં બૂમાબૂમ કરી દીધી. જેમ ફાવે તેમ બોલી નાખ્યું. મમ્મીને કેટલું દુઃખ લાગ્યું હશે. મમ્મીને દૂભવી નાખ્યા. હે મહારાજ! મને માફ કરજો. હવે મમ્મી દુભાવ એવું ક્યારેય નહિ કરું. ને હવે જ્યારે જે મળે તે જમી લઈશ.

આવી રીતે જે કાંઈ ભૂલ થઈ હોય તેના માટે પસ્તાવો કરી નોંધવું. બીજા દિવસે તે ભૂલ સુધારવા પ્રયત્ન કરવો. આ પ્રમાણે તમારા જીવનને તપાસી નિજદર્શન લખવું.

અમે કહ્યું છે એટલે નિજદર્શન ડાયરી લખવી એવું વિચારી માત્ર લખવા ખાતર લખશો તો કાંઈ નહિ વળે. પશ્ચાત્તાપ સાથે સાચા ભાવે નિજદર્શન લખવું. એનાથી ઓટોમેટિક તમારા જીવનમાં બદલાવ આવતો જશે. થોડા દિવસ બાદ તમારી નિજદર્શન લખેલી ડાયરી જોવા મોકલી આપજો.

- જય સ્વામિનારાયણ

ગુરુકુલના વિદ્યાર્થીમુક્તોને રસોઈ

બૉયઝ ગુરુકુલ રસોઈ સેવાની યાદી :

અલ્પાહારની સેવા - ૭,૦૦૦/-

બપોરની સેવા - ૨૧,૦૦૦/-

આખા દિવસની સેવા - ૩૧,૦૦૦/-

ગુરુકુલના વિદ્યાર્થીમુક્તોની રસોઈના યજમાન :

પ.ભ. શ્રી બિરેનભાઈ જોશી - ઓસ્ટ્રેલિયા - ૩૧,૦૦૦/-

ગર્લ્સ ગુરુકુલ રસોઈ સેવાની યાદી :

અલ્પાહારની સેવા - ૩,૫૦૦/-

બપોરની સેવા - ૧૦,૦૦૦/-

આખા દિવસની સેવા - ૧૫,૦૦૦/-

ગર્લ્સ ગુરુકુલના વિદ્યાર્થીની મુક્તોની રસોઈના યજમાન :

મનીષભાઈ વિનોદભાઈ લિંબાયિયા : મેઘાણીનગર - ૩૧,૦૦૦/-

ઋત્વાબેન કલ્પેશભાઈ ખેની : નિકોલ - ૧૦,૦૦૦/-

જેનિશાબેન અમિતભાઈ પટેલ : નિકોલ - ૧૧,૦૦૦/-

રાકેશભાઈ જશવંતભાઈ ઠક્કર : વાસણા - ૬,૦૦૦/-

જેનીબેન મનીષભાઈ રાણપરિયા : સંતરામપુર - ૩,૫૦૦/-

નિયતિબેન સતીષભાઈ પટેલ : લુણાવાડા - ૫,૧૦૦/-

મહારાજ અને મોટાપુરુષના સાંનિધ્યમાં રહી સત્સંગ, શિક્ષણ અને સંસ્કારના ત્રિવેણી સંગમમાં પોતાના જીવનને દીપાવી રહેલા બાળકો તથા બાલિકાઓને જમાડવાનો લાભ લઈએ અને અન્યને પણ લેવડાવીએ.

બિંડી આંતર સફર

બાલા સદ્ગુરુશ્રી,

દયાળુ, ગત પત્રમાં આપે મને નિજદર્શનનું મહત્વ સમજાવી નિજદર્શન કેવી રીતે કરવું તે અંગે માર્ગદર્શન આપ્યું. આપ જેવું નિઃસ્વાર્થ સ્વરૂપ મારા માટે આ બ્રહ્માંડમાં કોઈ નથી. કારણ, આપના આટલા વ્યસ્ત દૈનિક ક્રમમાં પણ મુજ જેવા સામાન્ય શિષ્ય માટે આપ આટલો દાખડો કરો છો !

ગત પત્રમાં આપે નિજદર્શનનું મહત્વ સમજાવી નિજદર્શન લખવાની રીત શીખવી તેથી નિજદર્શન લેખનનો અંતરે અનેરો ઉત્સાહ જાગ્યો. આખો દિવસ વિચાર કરી રાત્રે લખવા બેઠો પણ દયાળુ, હજુ મને ખાસ કાંઈ સૂઝ્યું નહીં. દયાળુ, છતાંય આપની આજ્ઞાથી સેવકે નિજદર્શન કર્યું તેમાં છેલ્લા ત્રણ દિવસનું નિજદર્શન લેખન કરેલ ડાયરી આ પત્ર સાથે મોકલી રહ્યો છું; તો આપ સેવક નિજદર્શન લેખન સાચી દિશાએ કરે છે કે નહિ તેનું પણ યોગ્ય માર્ગદર્શન આપશો. દયાળુ, રાજી રહેજો.

નિજદર્શન-૧, તા. ૨૭-૧૧-૨૩

૧. હે મહારાજ, હે બાપા, હે બાપજી, હે ગુરુજી, દયાળુ, સેવકના જય સ્વામિનારાયણ. દયાળુ, આજે આપે પૂનમની સભામાં ખૂબ સુંદર લાભ આપ્યો. આપે જે આજ્ઞાપાલનની વાત કરી હતી તે બધી મારા માટે જ હતી.

૨. આજે તો મેં ખૂબ જ બહારવૃત્તિ કરી નાખી.

દયાળુ, તમે તો મારાં સાચાં માવતર છો. દયાનો મહાસાગર છો. મારા જેવા કેટલાય સંતો-હરિભક્તોની ભૂલો-દોષોને માફ કરી દો છો. તો આજે મને મારી ભૂલો ન દેખાઈ પણ તમે તો અંતર્યામી છો જ. માટે મારી બધી ભૂલોને માફ કરી જ દેશો ને? મારી સાથે આજે કંઈ બરાબર ન થયું પણ શું બરાબર ન થયું તેની મને કાંઈ ખબર પડતી નથી. મને અંતરમાં ઉદ્વેગ ન વર્તે ને ખૂબ સારું લાગે એવું કાંઈક કરો ને !! દયાળુ, ખૂબ રાજી રહેજો.

‘હું જ કારણભૂત છું’ આ સમાધાનકારક વિચાર છે.

નિજદર્શન-૨, તા. ૨૮-૧૧-૨૩

૧. આજે તો સવારે ઊઠવામાં બહુ મોડું થઈ ગયું. કેટલી બધી આળસ આવતી હતી. પણ તમે જ કહો દયાળુ, હું શું કરું? રાત્રે મોડું થાય, ઊંઘવામાં બે વાગી જાય; પછી તો સવારે મોડું જ ઉઠાય ને. સવારે મોડું થયું એટલે ઓફિસે મોડું થયું અને અડધો પગાર કપાઈ ગયો. તેમ છતાં ઓફિસવાળા કેવા જબરા! અડધો પગાર કાપીનેય કામ તો પૂરું જ કરાવ્યું.

૨. સાંજે ઘરે આવતો હતો. રસ્તામાં દાસકાકા મળી ગયા. તે એમના ઘરની કથની કહેતા હતા. મને થયું કે મારે તેમની આવી વાતો સાંભળવી ન જોઈએ. પણ બિચારા દાસકાકા બધેથી દાઝ્યા પછી કોઈકને તો કહે જ ને. એમાં કાંઈ ખોટું નથી.

હે મહારાજ! બધાય અનાદિમુક્તો છે. બધાયને વિષે દિવ્યદષ્ટિ કરાવજો.

૩. રાત્રે લગ્નપ્રસંગમાં જવાનું થયું. ત્યાં ચારેબાજુ રજોગુણી વાતાવરણ હતું. બધા મોજમજા માણતા હતા. એ વખતે ગુરુજી તમારી રુચિ યાદ આવી ગઈ કે આપણે જગતના જીવ જેવા નથી એટલે પાછું વળાઈ ગયું. બસ આવી રીતે પાછા વળાવજો ને સ્થિતિ કરાવજો. જલદી જલદી અનાદિમુક્ત વિશ્વમ્માં લઈ જજો.

૪. આજે રાત્રે પોઢવામાં મોડું થયું છે. કાલે તો વહેલા ઉઠાડજો.

નિજદર્શન-૩, તા. ૨૯-૧૧-૨૩

આજે તો આખો દિવસ મારી કસોટીનો જ રહ્યો. મહારાજ તમે મારી ભારે કસોટી કરી. ઓફિસમાં બોસને શું સૂઝ્યું કે મને મિટિંગ કરવા છેક ૧૫૦ કિલોમીટર દૂર બોલાવ્યો. વળી, પપ્પા ટાણે જ બીમાર પડ્યા. તેથી તાત્કાલિક હોસ્પિટલ લઈ જવા પડ્યા.

રાત્રે મોડો ઘરે આવ્યો. કામથી ને ટેન્શનથી હું સાવ થાકીને લોથ થઈ ગયેલો. પણ ઘરે આવ્યો ત્યારે ખબર પડી કે મારે જ રસોઈ બનાવી બધાને જમાડવાના છે. પછી તો મગજની સ્પ્રિંગ છટકી. મેં જ સવારે ઘરે આલુપરોઠા બનાવવાનું કહ્યું હતું. તેને બદલે ફટાફટ સાદી ખીચડી ને દૂધ બનાવી મહારાજને ધરાવી, બધાને આપી દીધાં. મને ગુસ્સો આવી ગયો પણ આવી પરિસ્થિતિમાં એમને કાંઈક અગાઉથી આયોજન કરવું જોઈએ ને. કંઈક નાસ્તા બનાવી દીધા હોત તો. એમાંય આજે ૩૦૦ કિ.મી.ની મુસાફરી, હોસ્પિટલના બે ધક્કા ને ઉપરથી કામવાળાની જેમ ઘરનું કામ કરવાનું. કંઈ નહિ મહારાજ, આજે તો બધાય નિયમો બાકી છે પણ હું થાકી ગયો છું એટલે નિજદર્શન કરી ઊંઘી જઉં છું.

મારા વ્હાલા દીકરા દિવ્યાંગ,

મને આનંદ થયો કે તમે તમારા જીવનને બદલવા નિજદર્શન લેખન માટે તત્પર બન્યા. આજ્ઞા અધરથી ઝીલી લઈ નિજદર્શન લેખનનું અઘરું કાર્ય પણ કરી રહ્યા છો. અમે ખૂબ રાજી થયા પરંતુ હજુ નિજદર્શન કેવી રીતે કરવું જોઈએ તે અંગે તમે સ્પષ્ટ નથી. તમને તમારી ભૂલો પકડતા નથી ફાવતી. નિજદર્શન એ ઊંડી આંતર સફર છે. જે આંતરયાત્રાના પ્રવાસી બને તે જ સફળ બની શકે; તો તમે એ માટે યત્નશીલ થજો.

તમારું નિજદર્શન લેખન વાંચ્યા પછી તે અંગે થોડાં સૂચનો લખું છું તે વાંચજો, વિચારીને સુધારો કરજો.

(૧) નિજદર્શન લેખન આપણે કોઈને બતાવવાનું નથી. માત્ર પોતાના પૂરતું સીમિત જ રહેશે. માટે દિવસ દરમ્યાન આપણાથી જે કાંઈ ભૂલ થઈ હોય તે બાબતોને, દોષોને છૂટથી નોંધવા. કોઈ પ્રકારની શેહ-શરમ રાખ્યા વગર લખવું. આવું લખાય? કેવું લાગશે? આવી માનીનતાને છોડી લખવું.

(૨) નિજદર્શનમાં આવી પરિસ્થિતિ હતી તેથી મેં આમ કર્યું તેવું લખવાથી આપણે પોતાને નિર્દોષ ગણીશું અને પરિસ્થિતિ, સંજોગ દોષિત ઠરશે. જેમ કે તા. ૨૮-૧૧-૨૩ના રોજ તમે

લખ્યું છે કે રાત્રે બે વાગ્યે ઊંઘવાથી સવારે મોડું થયું. પણ એવું ન લખ્યું કે રાત્રે બે કેમ વાગ્યા? મોબાઈલમાં ચેટિંગ કરતા હતા? મૂવી જોઈ હતી? ઓફિસના કામથી મોડું થયું? કે ગપસપમાં સમય પસાર થયો? પરિસ્થિતિ બનવાનું કારણ તપાસી તે નોંધવું.

(૩) નિજદર્શનમાં આણે આમ કર્યું, તેણીએ આમ નહોતું કરવું જોઈતું તેવા દોષારો પણ અન્ય પર ન કરવા.

જેમ કે, ‘મહારાજે મારી ભારે કસોટી કરી’, ‘એમણે નાસ્તા અગાઉથી બનાવી દેવા જોઈએ ને’, ‘ઓફિસવાળા જબરા; અધૂરા પગારે પૂરું કામ કરાવ્યું’, ‘બોસને શું સૂઝ્યું કે મને મિટિંગ માટે ૧૫૦ કિ.મી. દૂર બોલાવ્યો.’

ખરેખર આ નિજદર્શન નથી; પરદર્શન છે. આપણે તો નિજદર્શન લેખન કરવાનું છે. માટે પરિસ્થિતિ, સંજોગમાં સામેવાળાની ભૂલ કદાચ હોય તોપણ પોતાની જ ભૂલો જોવી, શોધવી ને નોંધવી; અન્યની નહીં.

(૪) નિજદર્શનમાં મહારાજ અને મોટાપુરુષની રુચિ આમ હતી. તેઓએ આવું કહ્યું હતું એવું ન લખવું. માત્ર પ્રાર્થના પણ ન લખવી. પોતાના જીવનમાં બનેલા વાસ્તવિક પ્રસંગોમાંથી

પોતાની ભૂલો શોધીને તે નોંધવી. ભૂલ સુધારવા શું કરવું તે લખી તેના માટે પ્રાર્થના કરવી.

(૫) નિજદર્શનમાં સાવ ઉફરી બાબતો ન નોંધવી પણ બનેલી બાબત ટૂંકમાં નોંધવી. જેમ કે, ‘મેં બહારવૃત્તિ કરી નાખી’, ‘મેં ગુસ્સો કર્યો’ પણ ક્યાં બહારવૃત્તિ થઈ? કોના પર કઈ બાબતે ગુસ્સો કર્યો? તેવું લખવું તે પ્રોપર પોતાની ભૂલ પકડી કહેવાય.

(૬) કોઈના અભાવ-અવગુણની વાત થઈ હોય તો ઢાંકપિછોડો ન કરવો. જેમ કે, ‘બિચારા દાસકાકા પોતાના ઘરની કથની કહેતા હતા પણ શું કરે?’ ખરેખર આ અભાવ-અવગુણની જ વાત થઈ કહેવાય. તો તે બાબતે પરિસ્થિતિનો અંચળો લાવી ઢાંકપિછોડો ન કરવો પણ કબૂલાત કરવી કે આજે મારાથી અભાવ-અવગુણની વાત થઈ ગઈ કે સંભળાઈ ગઈ.

(૭) તમને એવો પ્રશ્ન થાય છે નિજદર્શનમાં કાંઈ પકડાતું જ નથી તો ચિંતા ન કરશો. શરૂઆતમાં નિજદર્શન કરવા માટે કોઈકનો સહારો લેવો.

• ઘરના સભ્યોને પૂછવું, ‘દયાળુ, આજની મારી ભૂલ કહો.’

• પોતાની ઓફિસમાં કામ કરતા સ્ટાફને, મંદિરમાં સેવામાં જોડે રહેતા હરિભક્તોને, પૂ. સંતોને તથા પરિવારના સભ્યોને કહી રાખવું કે, ‘મને મારા સ્વભાવો, ભૂલો, કસરો ઓળખાવજો.’

• પોતાને જેમાં વધુ સુધારો કરવા જેવી બાબતો હોય તેવી બાબતોનું લિસ્ટ કરી રાખવું જોઈએ અને તેનું ચેકલિસ્ટ બનાવી રોજેરોજ ચેક કરવું.

(૮) દિવ્યાંગ, સૌથી અગત્યની વાત કે જે કંઈ ભૂલ થઈ છે તે માટે અનુતાપ કરવો અને આવી ભૂલ કરી તેના બદલે મારે આવું કરવું જોઈતું હતું તેમ વિચારીને લખવું. આવું કરવાથી બીજી વખત આવી ભૂલો થતા અટકશે, સમયે જાણપણું રહેશે, ભૂલો સુધરશે.

આ સાથે બે આદર્શ મુમુક્ષુએ કરેલા નિજદર્શનની ડાયરીમાંથી કેટલાક અંશો મોકલું છું. તે પ્રમાણે શીખવા પ્રયત્નશીલ થજો. દા.ત.

ક્રમ	વિગત	૧/૧	૨/૧	૩/૧	૪/૧	૫/૧	૬/૧	૭/૧	૮/૧	૯/૧
૧.	મોબાઈલનો દુરુપયોગ ?	No	No	Yes	Yes	Yes	No	No	No	Yes
૨.	ક્રોધ આવ્યો ?	Yes	Yes	Yes	No	No	Yes	No	No	Yes
૩.	કોઈની સાથે દલીલ થઈ ?	No	Yes	No	Yes	No	Yes	No	Yes	No
૪.	કોઈના અભાવ-અવગુણ આવ્યા ?	Yes	Yes	No	Yes	No	No	No	Yes	No
૫.	કોઈની સાથે તોછડાઈભર્યાં વ્યવહાર કર્યો ?	Yes	Yes	Yes	No	No	No	Yes	Yes	Yes

નિજદર્શન-૧

- આજે સવારે આરતી દર્શનમાં ન જવાયું. મહારાજ કરતાં ઓફિસના કામને પ્રાયોરિટી આપી દીધી. હવેથી મહારાજને જ પ્રાયોરિટી આપીશ, જરૂરથી એડવાન્સ પ્લાનિંગ કરીશ.

- આજે મોટા ભાઈ મને ધંધા માટે સલાહ આપતા હતા ત્યારે મારી અહમ્મૃત્તિ કામ કરી ગઈ. ન બોલવાનું બોલી તેમને દૂભવી નાખ્યા. આવું મારે નહોતું કરવું જોઈતું. હવેથી તેમની વાત શાંતિથી સાંભળી, જરૂર પડે તો વિનંતી કરીશ પણ દલીલ નહિ કરું. આજે રાત્રે ફોન કરી તેમની માફી માગી લઈશ.

- આજે દીકરીએ મંદિર માટે ગાડી માગી તો ફટ દઈને ના પાડી દીધી અને કહ્યું કે, ગાડી બગડેલી છે. તને ને પૂ. મુક્તોને રસ્તામાં રાખશે. કેટલો સ્વાર્થી છું હું? ગાડી આપી હોત તો દીકરી કેટલી રાજી થાત અને પૂ. મુક્તોની સેવા થઈ જાત. મહારાજ, મને માફ કરજો. બીજી વાર સ્વાર્થવૃત્તિથી કદી ખોટું નહિ બોલું.

- આજે સાંજે શોપિંગ મોલમાં સંબંધી મળી ગયા. તેમની જોડે વેવાઈની કેટલી અભાવ-અવગુણની ચર્ચા કરી. આમ તો ભજન-ભક્તિનો મને ટાઈમ મળતો નથી. મહારાજ, મારા પર રાજી રહેજો. હવેથી આવી અભાવ-અવગુણની વાતો નહિ કરું.

- રાત્રે જમવામાં ખીચડી જોઈ મોં બગાડ્યું : ‘આ શું માંદા માણસની રસોઈ બનાવી?’ થોડું જમી ઊભો થઈ ગયો. મહારાજ મારા રસાસ્વાદથી રાજી નહિ થાય. હવેથી જમવામાં જે હશે, જેવું હશે તેવું જમી લઈશ.

નિજદર્શન-૨

- આજે કૌશલ મહારાજે ઊઠવામાં વાર લગાડી તો ગુસ્સામાં લાફો મારી દીધો, મારાથી ખૂબ વઢી જવાયું. કૌશલ મહારાજ કેટલા દુભાયા હશે! આજે રાત્રે તેમની માફી માગી રાજી કરી લઈશ. હવે કદી હાથ નહિ ઉઠાવું. દરરોજ શાંતિથી ઉઠાડીશ.

- પ્રહ્લાદભાઈ ઉઘરાણીએ આવ્યા. તેમને પૈસાની જરૂર હતી છતાંય તેમની લાયારીનો લાભ ઉઠાવી તેમને ટટળાવ્યા. ગરીબને દુખવવાથી મહારાજ દુખાયા. કાલે સામેથી પ્રહ્લાદભાઈની માફી માગી પૈસા આપી આવીશ. હવે કદી

કોઈને ઓશિયાળા નહિ કરું.

- નવા ધંધામાં ધાર્યા કરતાં ઘણી પ્રગતિ થઈ. એનો મને અહમ્ આવી ગયો. મિટિંગમાં પણ બધાની આગળ કેવો અહમ્ ઓકતો હતો. મહારાજ હાથ લઈ લેશે તો? હવેથી મહારાજનું કર્તાપણું દંઢ કરીશ. મહારાજ, મને માફ કરી દેજો.

- રાત્રે સભામાં જવાને બદલે ન જઈ તો ચાલે તેવા દૂરના પ્રસંગમાં હરબઘેલો થઈ હાજરી આપવા ગયો. સભા, પૂ.

સંતોનાં દર્શન-સમાગમ છોડ્યાં. મારા વ્યવહારપ્રધાન અંગથી મહારાજ કેવી રીતે રાજ થાય? હવેથી મહારાજ, મંદિર અને સભાને પહેલી પ્રાયોરિટી આપીશ; વ્યવહારને પછી.

- આજે આખો દિવસ પ્રવૃત્તિરૂપ જ ગયો. એક પણ વખત નિમગ્ન ન થવાયું. મહારાજ રાજ ન થાય. મારી અનાદિમુક્તની સ્થિતિની યાત્રા કેવી રીતે કપાશે? હવેથી દરેક માનસીપૂજા પછી નિમગ્ન થઈશ.

ડિપાર્ટમેન્ટ ઓફ આઈ.સી.યુ.
એન્ડ ક્રિટિકલ કેર યુનિટ

ક્રિટિકલ કેર સ્પેશ્યાલિસ્ટ ડોક્ટર ટીમ

ડો. જય કોડારી

MD, FNB (CRITICAL CARE)
Critical Care Specialist

ડો. રાકેશ પંચાલ

MD, FNB (CRITICAL CARE MEDICINE)
Critical Care Specialist

ICU શા માટે?

ગંભીર રોગોની સારવાર માટે જેવા કે

SMVS ICU ની વિશેષતા

- ✦ મગજનો સ્ટ્રોક (પેરાલિસિસ), ખેંચ, મગજના ઇન્ફેક્શન
- ✦ જીવલેણ વાઇરસથી થતા રોગો જેવા કે, ડેલ્ટા, સ્વાઇન
- ✦ ફૂલૂ, ઝેરી કમળો પોઇઝન કેસ
- ✦ ઍક્સિડન્ટ અને પોલિટ્રોમા
- ✦ શ્વાસોશ્વાસની ગંભીર બીમારી
- ✦ હૃદયની તમામ પ્રકારની ગંભીર બીમારીઓ
- ✦ કિડની અને લિવરને લગતી તમામ ગંભીર બીમારીઓ

- ✦ AHU HEPA ફિલ્ટર, ઍક્સિજન સેન્ટ્રલ લાઇન, પેશન્ટ સેન્ટ્રલાઇઝ મોનિટર સિસ્ટમની સુવિધા
- ✦ અત્યાધુનિક વેન્ટિલેટર અને ડિફિબ્રિલેટરની સુવિધા
- ✦ આઈ.સી.યુ. ડાયાલિસિસની સુવિધા ઉપલબ્ધ
- ✦ પોર્ટેબલ ABG, X-Ray, 2D ઇકો તથા સોનોગ્રાફી મશીન સાથેની સુવિધા
- ✦ એચ.ડી.યુ., સી.સી.યુ. (કાર્ડિયાક કેર યુનિટ) આઈ.સી.યુ.ની સુવિધા ઉપલબ્ધ

સૌથી અનુભવી ક્રિટિકલ કેર સ્પેશ્યાલિસ્ટ ડોક્ટરની ટીમ 24x7 ઉપલબ્ધ

SMVS
SWAMINARAYAN
HOSPITAL
A Humanitarian Hospital

- 📍 SMVS સ્વામિનારાયણ હોસ્પિટલ
SMVS સ્વામિનારાયણ હોસ્પિટલ રોડ, સ્વામિનારાયણ ધામની બાજુમાં,
કોબા -ગાંધીનગર હાઇવે, ગાંધીનગર - 382 007.
- ☎ વધુ માહિતી માટે કોલ કરો : 63 59 77 07 25
- ✉ info@smvshospital.com

Emergency Help Line : 73 73 73 39 04 / 05 | www.smvshospital.com

Follow us :

જરૂર ભૂલ સુધરશે જ

વ્હાલા સદ્ગુરુશ્રી,

દયાળુ, ગત પત્રમાં આપશ્રીએ નિજદર્શન કરવા અંગે ઊંડાણપૂર્વકનું માર્ગદર્શન આપ્યું તથા મુમુક્ષુઓના નિજદર્શન લેખનને વાંચ્યું. આ બધી બાબતોનું ખૂબ મનન કર્યા પછી સેવકે આપના કહેવા મુજબ નિજદર્શન કરવાની શરૂઆત કરી ત્યારે જાણે કે મેં પહેલી વાર પોતાની જાતને જોઈ હોય, વાંચી હોય કે સાંભળી હોય એવું લાગ્યું. નિજનો આયનો જોયા પછી આજે અનુભવ્યું કે આજ સુધી સાંભળ્યાં છે તે બધાં ખોટાં વખાણ છે. આજ સુધી બીજાનું જોવામાં ગળાડૂબ હતો. જ્યારે પોતાને જોતા શીખ્યો ત્યારે ખબર પડી કે દિવ્યાંગ તો કચરાનો ઢગ છે. મને મારા દોષો-સ્વભાવો-ભૂલો સ્પષ્ટ જણાય છે.

- કંપનીમાં મારું પ્રમોશન થતું નથી તેનું કારણ, મારો કોઠી સ્વભાવ.

- પરિવારના કોઈ સભ્યો અરે ખુદ મારાં ધર્મપત્ની પણ મારી સાથે બેસી હળવો આનંદ-પ્રમોદ કરી શકતા નથી. કારણ, મારો ચીડિયો અને શંકાશીલ સ્વભાવ.

- મંદિરમાં કે કોઈ પ્રસંગોમાં જમણવારમાં ખ્યાલ આવે કે પ્રસાદ ખૂટવાનો છે તો ચુક્તિપૂર્વક સૌથી પહેલાં જઈ પ્રસાદ લઈ લેવાનો મારો સ્વાર્થી સ્વભાવ.

- મારામાં આવડત-બુદ્ધિ હોવા છતાંય પૂ. સંતો મારી સંચાલક કે લીડર જેવી પોસ્ટ પર નિયુક્તિ કરતા નથી. કારણ, મારું બેવફાદારીણું તથા આઘીપાછી કરવાનો સ્વભાવ. બોલવામાં અસભ્યતા અને સારા થવાની ભાવના.

- મારા લીધેલા નિર્ણયો પર કોઈ મને સારું સૂચન પણ ન કરી શકે. કારણ, મારો અહંકારી અને ધાર્યું કરવાનો સ્વભાવ.

ઉકરડાના મોટા ઢગને સાફ કરી એ સ્થાને સુંદર બગીચો બનાવવો કેટલો અઘરો છે ! બસ એવું જ મારું જીવન દોષો ને દુર્ગુણોથી ખરડાયેલું છે. ત્યાં સદ્ગુણોરૂપી બગીચો બનાવવો અઘરો નહિ પણ અસંભવ છે. ગુરુજી, આ કામ મારાથી શક્ય જ નથી. આટલા દોષો-સ્વભાવોને ટાળવામાં આખી જિંદગી નીકળી જાય. કહેવત છે કે, 'પ્રાણ ને પ્રકૃતિ સાથે જ જાય.' એમ પોતાના સ્વભાવો કદાચ નિજદર્શનથી ઓળખાય; પણ ટળે તો નહિ જ. વળી, અમુક ભૂલો તો વારંવાર નોંધવાની થાય છે. રોજ ભૂલ થાય, રોજ લખું, રોજ અહેસાસ થાય છતાં ભૂલો તો સુધરતી જ નથી. ગુરુજી, હવે તો હું બહુ જ દ્વિધા અનુભવું છું. દોષો ને દુર્ગુણો દેખાતા ન હતા ત્યાં સુધી કોઈ તકલીફ ન હતી. પણ હવે જ્યારે એ બધું નજર સમક્ષ તરવરે છે ત્યારે તેને ટાળવાની તીવ્ર

ભૂલની કબૂલાત નિર્મળતા બક્ષે છે.

દષ્ટા થાય છે. વિચિત્ર સ્વભાવોથી છુટકારો મેળવવો છે, જીવનને નવો ઓપ આપવો છે પણ આ બધુંય મારા બશ બહારની વાત છે. આપને એક જ પ્રાર્થના કે, દોષો-સ્વભાવોને ટાળવાના મને કોઈક ઉપાય સુઝાડો. મને યોગ્ય માર્ગદર્શન આપશો; સાથે કૃપાનું બહુ મોટું પેકેજ પણ...

- રાજી રહેજો જય સ્વામિનારાયણ

અનાદિમુક્તરાજ દિવ્યાંગ,

ધન્યવાદ. તમને તમારા દોષો-સ્વભાવો-કસરો પકડાવા લાગ્યાં તે બદલ ધન્યવાદ. ધન્યવાદ શા માટે? આ સંદર્ભે મારે તમને એક વાત કહેવી છે.

એક ગામમાં એક અત્યંત કૂવડ (આળસુ) સ્ત્રી રહેતી હતી. વર્ષોથી ઘર સફાઈ નહોતી કરતી. ઘર કચરાપેટી જેવું. કોઈ જવાનું પસંદ ન કરે. અનાયાસે એક દિવસ રસ્તે જતા અજાણ્યા બાળકે આ સ્ત્રીને સરસ મજાનું ગુલાબનું ફૂલ ભેટ આપ્યું. સ્ત્રીએ હરખથી ગુલાબ લઈ માટીના થર બાઝેલી ફૂલદાનીમાં ગોઠવી દીધું. પરંતુ આ શું? ગુલાબની સુંદરતા આગળ ફૂલદાની અત્યંત ગંદી દેખાઈ. તેણીએ તરત જ ફૂલદાનીને બરાબર ઘસીને સાફ કરી નાખી. પછી તેમાં ગુલાબનું ફૂલ મૂક્યું. પરંતુ ફરી તકલીફ ઊભી થઈ. ફૂલ અને ફૂલદાનીની સરખામણીમાં ટેબલ ખૂબ ગંદું લાગતું હતું. તરત જ એ સ્ત્રીએ ટેબલ યોખ્યું કરી નાખ્યું. પછી તો ધીરે ધીરે પોતાનો ઓરડો અને આખું ઘર યોખ્યું કરી નાખ્યું.

મારે તમને કહેવું છે એ કે, ‘હરિકૃપા જબ હોત હૈ, તબ સૂઝત અપના દોષ.’ મહારાજની કૃપારૂપી ગુલાબનું સુંદર ફૂલ તમને મળી ચૂક્યું છે. એટલા માટે તમને ખૂબ ધન્યવાદ. મહારાજની કૃપાથી જ તમને દોષો-દુર્ગુણો ઓળખાયા છે અને એમની કૃપાથી જ ટળશે. દોષો-સ્વભાવો જોઈ નાસીપાસ ન થતા. પણ પેલી સ્ત્રીની જેમ તેને ટાળવા મંડજો.

તમારો પ્રશ્ન એ જ છે કે, હવે ભૂલો-સ્વભાવો પકડાય છે પણ સુધારો કરવા શું કરવું? તે અંગે તમને ત્રણ ઉપાયો જણાવવા છે. આ પ્રમાણે કરશો તો જરૂર સ્વભાવોથી પર થવાશે.

૧. અનુતાપ-પરિતાપ :

દિવ્યાંગ, થયેલી ભૂલો ભૂલો સમજાશે ત્યારે જ ભૂલ સુધરશે. તે અંગે તમને એક પ્રસંગ કહું.

આપણો એક સત્સંગી પરિવાર. બે ભાઈઓ તેમના પિતા સાથે રહે. સુખી-સંપન્ન આ પરિવારના નવ સભ્યો એક છત્રછાયા નીચે સાથે રહે. બંને ભાઈઓ સાથે મળી ધંધો ચલાવે. બંનેનાં ધર્મપત્ની સાથે મળી ઘરની જવાબદારી સંભાળે, બાળકોને સાચવે તથા વડીલોની સેવા ઉત્સાહથી કરે. ઘરમાં કોઈને કોઈ માટે પ્રશ્નો નહીં. પરંતુ એક દિવસ નાના દીકરાનાં

ધર્મપત્ની થોડું ભણેલાં તેથી વિચાર આવ્યો કે, ‘આખો દિવસ ઘરકામમાં ને બાળકોમાં સમય પસાર કરવો તે કરતાં નોકરી કરું તો ઘરમાં મદદ થાય.’ તેઓએ આ પ્રસ્તાવ ઘરના સભ્યો સમક્ષ મૂક્યો. ત્યારે સૌએ વિચાર્યું કે, ‘જો ઘરના એક મહિલા સભ્ય નોકરી કરવા બહાર જતાં રહે તો બાળકોની સંભાળ તથા ઘરની તમામ જવાબદારી મોટા પુત્રવધૂને શિરે આવી જાય.’ એમ વિચારી કોઈએ સંમતિ ન આપી. પરંતુ નાના પુત્રવધૂ પોતાનું મનઘાર્યું કરી નોકરીએ જોડાઈ ગયાં.

સમય જતાં નાના પુત્રવધૂમાં મનસ્વીપણું, સવારે મોડા ઊઠવું, ઘરનું કામ ન કરવું, વડીલોની સેવા તરફ અણગમો રાખવો તથા પોતાનાં બાળકો માટે બેધ્યાનપણું વગેરે દેખાવા લાગ્યું. આ બધું મોટા પુત્રવધૂથી સહન ન થયું. તેથી તેઓએ પોતાના પતિને ફરિયાદ કરી. તેમણે પિતાને ફરિયાદ કરી. વારંવાર આવું થતાં ઘરની વણસેલી પરિસ્થિતિથી કંટાળી પિતાએ નાના ભાઈ તથા તેમના ધર્મપત્નીને સ્પષ્ટ કહી દીધું, “ઘરમાં ઉપરના માળે જુદાં રહેવા જતાં રહો. ઉપર રસોડું છે જ તો તમારી જાતે રસોઈ કરો, જાતે ઘરકામ કરજો અને તમારા બાળકોને તમે જ સંભાળો. મોટા ભાઈ ને મોટા પુત્રવધૂ હવે તમારું કંઈ નહિ કરે.” એમ કહી રસોડામાંથી થોડું સીધું-સામાન તથા વાસણો કાઢી આપ્યાં. તેઓ પોતાનો સામાન, વાસણ, સીધું લઈ ઉપર જુદાં રહેવા જતાં રહ્યાં. પાંચ-છ દિવસ થયા હશે. ખરેખર આ પ્રસંગે નાના પુત્રવધૂનો જ વાંક હતો. તેઓ સ્વભાવે ખૂબ મનમુખી તથા સ્વાર્થી હતાં. પરંતુ આ પ્રસંગે મોટા પુત્રવધૂએ પોતાની જ ભૂલ શોધી કે, ‘મારે સવારે ૬ વાગ્યે ઊઠું ત્યારથી બપોરે ૩:૩૦ વાગ્યા સુધી કામ કરવું પડે છે એટલે મેં એમને કહ્યું; તેથી બધા પ્રશ્નો થયા ને ! જો કામ કરી લીધું હોત તો ક્યાં પ્રશ્નો થાત !’ આમ વિચારી અંતરમાં ભારે પશ્ચાત્તાપ થવા લાગ્યો, ‘મહારાજ તો જે ઘરમાં આત્મીયતા હોય ત્યાં જ મુક્તમંડળે સહિત વાસ કરે છે. મેં કેટલી મોટી ભૂલ કરી નાખી. મેં ઘરમાંથી દિયર-દેરાણીને નહિ પણ મહારાજને વિદાય આપી દીધી. ગુરુજનો આત્મીયતાથી રહેવાનો કેટલો મોટો સંકલ્પ છે ! મેં આ શું કરી નાખ્યું ?? ગુરુજને ખબર પડે કે એક ઘરમાં બે રસોડાં થાય છે તો ગુરુજ કેટલા દુઃખી થાય !! મારે ગુરુજને રાજી કરવા છે.’

આવા પશ્ચાત્તાપમાં તેઓને આખી રાત ઊંઘ ન આવી.

સવારે ઉપર જઈ નાના ભાઈ તથા તેમના ઘરના સભ્યની માફી માગી. રસોડાનો સામાન પોતે નીચે લઈ આવ્યાં અને માફી માગતાં કહ્યું, “તમે બંને મને હૃદયપૂર્વક માફ કરી દેજો. આપણા બટવારાથી મહારાજ ને મોટાપુરુષ બિલકુલ રાજ થતા નથી. મારે જ સમજવાનું હોય કે તમે નોકરી કરો છો તો ઘરની બધી જવાબદારી મારે જ સંભાળવાની હોય. બાળકોને મારે જ સાચવવાના હોય. મને હૃદયથી માફ કરી દો અને તમે નીચે આવી જાવ. આપણે સાથે રહીશું.”

મોટા પુત્રવધૂના અનુતાપ-પરિતાપની અસર નાના પુત્રવધૂને થઈ. તેમણે માફી માગી અને નોકરી છોડી દીધી. પૂર્વવત્ આ પરિવાર આનંદ-કિલ્લોલથી રહેવા લાગ્યો.

દિવ્યાંગ, દિવસ દરમ્યાન આપણાથી કેટલીય ભૂલો થાય છે પણ ભૂલો સુધરે ક્યારે? દોષો પર સંયમ આવે ક્યારે? દુર્ગુણો નિર્મૂળ થાય ક્યારે? જ્યારે કરેલી ભૂલો માટે હૃદયથી પશ્ચાત્તાપનું ઝરણું ફૂટે, અનુતાપ થાય : ‘હું કોણ છું? કોનો છું? મહારાજ ને મોટાપુરુષ મારા પર રાજ નહિ થાય. આવું મારે નહોતું કરવું જોઈતું. મારાથી કેટલી મોટી ભૂલ થઈ ગઈ! આવું કરવાનું મને કેમ સૂઝ્યું? મહારાજના મુક્તને મેં વાણી-વર્તને કરીને દૂભવી નાખ્યા !!’ આ બધા વિચારો એ અનુતાપ-પશ્ચાત્તાપની ફલશ્રુતિ છે.

આવો અનુતાપ કર્યા પછી નાસીપાસ કે નેગેટિવ થવાનું નથી પણ હવે મારે મારી ભૂલ સુધારવી જ છે. એ માટે દૃઢ સંકલ્પ કરી મહારાજના બળે ભૂલ સુધારવા પ્રયત્ન કરવો એ પરિતાપ છે. દિવ્યાંગ, ભૂલો-કસરો જોઈ દુઃખી ન થતા પણ અનુતાપ-પરિતાપ કરી ભૂલો સુધારવા યત્નશીલ થજો. મહારાજ ખૂબ રાજ થશે.

૨. જાગૃતતા (ખટકો-જાણપણું) :

ઘણી ભૂલો, દોષો કે સ્વભાવો દરિયાઈ રેતી જેવા હોય છે જે કપડામાં ચોટે તો માત્ર હાથથી ખંચેરવાથી ખરી પડે. તેમ અમુક સ્વભાવો કે ભૂલો માટે માત્ર થોડું જાણપણું કે જાગૃતિ રાખવાથી રેતીની જેમ ખરી જતાં હોય છે. જેમ કે આપણને ખ્યાલ આવે કે, ‘મારો ઉતાવળિયો સ્વભાવ છે જેને લીધે ખોટા નિર્ણયો લેવાઈ જાય છે, કોઈને વગર વિચાર્યે કહેવાઈ જાય છે.’ તો આવા સમયે અગાઉ આ સ્વભાવને લીધે થયેલા નુકસાનને બરાબર યાદ રાખી હવે મારે આમ નથી જ વર્તવું એવો દૃઢ સંકલ્પ કરવો. રોજબરોજના જીવનમાં બનતા પ્રસંગમાં સ્વભાવગત ન વર્તાઈ જાય તે માટે જાગૃતિ સાથે દરેક કામ વિચારીને કરવાનો પ્રયાસ કરવાથી ઘણા સ્વભાવ બદલાઈ જાય છે.

એ જ રીતે બોલબોલ કરવું, વણમાગી સલાહો આપવી,

દલીલબાજી કરવી, પોતાની વાત સાચી ઠેરવવાનો સ્વભાવ, કોઈની આઘીપાછી કરવાનો સ્વભાવ વગેરે જેવા સ્વભાવ માત્ર જાગૃતિથી જ ટળી જાય છે.

૩. પ્રાર્થના :

દિવ્યાંગ, કોઈ પણ દોષો, દુર્ગુણો કે સ્વભાવો કે જે પોતાના બંધ બહાર હોય તેના માટે મહારાજને પ્રાર્થના કરવી. આ સિવાય બીજો કોઈ ઉપાય નથી.

“સર્વે રોગની એક જ દવા, સર્વે રીતે સુખિયા થાવા; ખપવાળા થઈ મંડવું કરવા, પ્રાર્થના વિના છૂટકો નથી.”

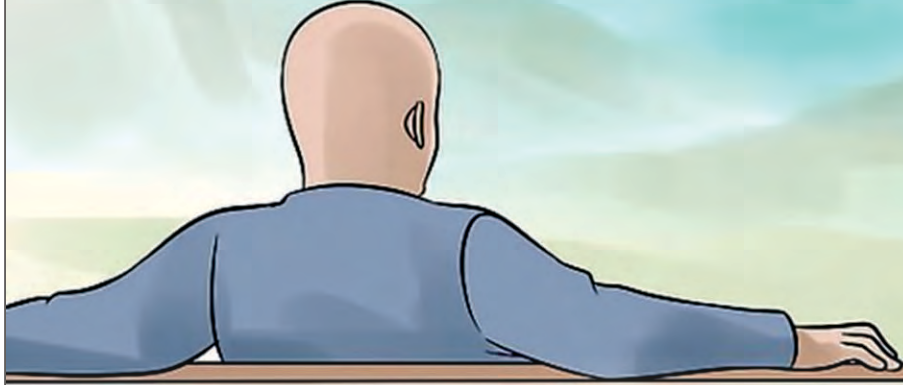
ઈ.સ. ૨૦૧૩માં આદર્શ યુવા કેમ્પમાં અવેરી વર્તમાન તથા બ્રહ્મચર્યની દૃઢતા થાય તે માટે વિશેષ વાત કરી હતી. ત્યારે એ સભામાં બેઠેલા એક યુવકે વાત પોતાના પર લઈ લીધી અને સભા વચ્ચે ઊભા થઈ બોલ્યા, ‘દયાળુ, આપ કહો છો કે નિર્વાસનિક ભક્ત મહારાજ ને મોટાને બહુ વ્હાલા છે. પણ મારામાં ખૂબ વાસના ભરી છે. સ્ત્રીમાત્રને જોઈ મને વિકાર ઉત્પન્ન થાય છે. લાખ પ્રયત્ન પછી પણ હું મારી દૃષ્ટિ કે વિચાર પર સંયમ કેળવી શકતો નથી. તો આપ આ અંગે મને કોઈક સબળ ઉપાય આપશો.’ ત્યારે તે યુવકને ઉપાય આપ્યો, ‘તમે બધા ઉપાય છોડી પ્રાર્થના કરો. પ્રાર્થના દ્વારા મહારાજની કૃપાની ભીખ માગો. આ બધા દોષો-અંતઃશત્રુઓ અજેય છે. સ્વબળે જીતવા શક્ય નથી. માટે મહારાજને ખૂબ પ્રાર્થના કરો. દિવસમાં પાંચ-પચ્ચીસ-પચાસ વખત કગરીને, રડીને ખૂબ પ્રાર્થના કરો. મહારાજ જરૂર ભેળા ભળશે.’

આ યુવકને નિષ્કામ ધર્મ પાળવાનો ખરેખરો આગ્રહ જાગ્યો એટલે દિવસમાં ૫૦-૧૦૦ વખત કગરીને પ્રાર્થના કરતા થયા. મહારાજે તેમની પ્રાર્થના સાંભળી અને કૃપા કરી નિર્દોષ કર્યા. એ જ યુવક ઈ.સ. ૨૦૧૪ના કેમ્પમાં આવ્યા અને સભા વચ્ચે કહ્યું, ‘મહારાજ પ્રાર્થનામાં એટલા ભેગા ભળ્યા કે આજે મને પારકી સ્ત્રી માટે તો નહિ પણ પોતાના ઘરના સભ્ય માટે પણ કુવિચાર આવતો નથી. અંતરે ખૂબ હાશ વર્તે છે.’

આ છે પ્રાર્થનાનું પરિણામ.

પોતાની ભૂલ પકડાયા પછી તે ભૂલને સુધારવા પ્રાર્થના એ અમોઘ શસ્ત્ર છે. રાત્રે ગમે તેટલું મોડું થયું હોય તોપણ માત્ર એક પ્રાર્થનાથી સવારે એલામના સમય કરતાં મહારાજે વહેલા ઉઠાડ્યા હોય એવા ઘણા સંતો-હરિભક્તોને અનુભવ થાય છે. આમ, નાની સ્વભાવગત બાબત હોય કે દોષો-દુર્ગુણોને ટાળવા હોય પણ તેમાં પ્રાર્થના ખૂબ મદદરૂપ થશે. માટે દિવ્યાંગ, ખૂબ પ્રાર્થના કરજો.

આ ત્રણ ઉપાયો જીવનમાં દૃઢ કરજો તો જરૂર ભૂલ સુધરશે.

હું જ કારણભૂત છું

વ્હાલા સદ્ગુરુશ્રી,

ગત પત્રમાં સ્વજીવનની ભૂલો-કસરો પકડાયા પછી નાસીપાસ ન થતાં તેને ટાળવા માટે આપે મને ખૂબ સરસ માર્ગદર્શન આપ્યું. ગુરુજી, એ મુજબ હવે પ્રયત્નશીલ બન્યો છું.

જાગૃતિથી મારા મનસ્વી સ્વભાવ પર કાબૂ મેળવી શકું છું. અનુતાપ-પરિતાપના પરિણામે ક્રોધ પણ પહેલાં કરતાં ઘણો ઓછો આવે છે. સ્વાર્થવૃત્તિ અને ઈર્ષ્યાળુ સ્વભાવ માટે નિરંતર મહારાજને પ્રાર્થના કરું છું તો મહારાજે તેમાં પણ કૃપા કરી છે. મને તો બદલાવ અનુભવાય છે પણ મારા સંપર્કમાં આવનાર કોઈક કોઈક મને કહી જાય છે કે, 'દિવ્યાંગ કંઈક બદલાઈ રહ્યો છે.' આપની કૃપાથી ભૂલો પકડાય છે અને સુધારા પર પણ છે.

ગુરુજી, મારો પ્રશ્ન એ છે કે સમૂહજીવનમાં મારી સાથે બનતા બધા જ પ્રસંગોમાં, દરેક પરિસ્થિતિમાં મારો જ વાંક, મારી જ ભૂલ નથી હોતી. મારા જ સ્વભાવ કામ નથી કરતા. ઘણી વાર સામેનાનો જ વાંક હોય છે. પરાણે મોંમાં આંગળાં નાખીને બોલાવે. ના બોલીએ, ના કહીએ તો ઉપર ચડી બેસે છે. ક્યારેક ખોટી રીતે વગોવે છે. તો શું એ બધું સહન કરી લેવાનું ? આજે ક્યાં સત્યવાદી રાજા હરિશ્ચંદ્રનો જમાનો છે ? કોઈ સત્યને વળગી રહેવું નથી. ગુરુજી, આ તો આપે મને નિજદર્શન કરવાની ટેવ પડાવી છે. બીજા તો કોઈ નિજદર્શન કરતા નથી. તેમના સ્વભાવ તો એવા ને એવા જ છે. એટલે ક્યારેક હજુ પ્રશ્નો ઊભા જ રહે છે. સંઘર્ષો થયા જ કરે છે. માટે બીજાનો જ વાંક હોય ત્યારે શું કરવું ? તે અંગે દિશાદર્શન આપવા દયા કરશોજી.

- જય સ્વામિનારાયણ

અમારા વ્હાલા મુક્તરાજ દિવ્યાંગ,

તમારો પત્ર મળ્યો. ભૂલો-સ્વભાવોને સુધારવા અમે કહેલા ઉપાયો તમે તમારા જીવનમાં અજમાવ્યા તે જાણી અમને ખૂબ આનંદ થયો.

તમારા પત્રમાં જે ઉદ્વેગ રજૂ થયો કે, 'ઘણી બાબતોમાં, પ્રસંગોમાં પોતાનો વાંક નથી હોતો, સામેનાનો જ વાંક હોય છે ત્યારે શું કરવું? એમનું સહન કર્યા કરવું કે કેમ?'

આપણે જ્યારે વણસેલી પરિસ્થિતિને સુધારવી છે, દરેક સાથે હુંકાળો અને પ્રેમભર્યો વ્યવહાર કરવો છે ત્યારે કોઈ પણ પ્રસંગ બને તેમાં 'એક હાથે તો તાળી ના જ પડે. તેમ બીજાનો વાંક બીજાએ જોવાનો ને વિચારવાનો છે પરંતુ મારે તો એ જ

વિચારવાનું છે કે આમાં મારો જ વાંક છે, હું જ જવાબદાર છું.' એ વિચારધારા કેળવશો તો જ સુખી કુટુંબ થશે અને તો જ અધ્યાત્મ માર્ગે આગળ વધાશે. જે કંઈ પણ બની રહ્યું છે તેમાં 'Only & Only I am responsible for that.' ('તેના માટે હું જ એકમાત્ર જવાબદાર છું.') આવા વિચારો કરશો તો જ પોતાની ભૂલો પકડાશે.

કોઈ પણ પ્રસંગ બને તેમાં વ્યક્તિમાત્ર જન્મોથી પરદર્શન કરવા જ ટેવાયેલી છે. કંઈક બને એટલે 'આણે આવું કર્યું એટલે આવું થયું, આમ નહોતું કરવું જોઈતું, આ તો આમ જ કરે છે.' આમ બીજાની ભૂલો ને દોષો ગાડીની હેડલાઈટ જેવાં જણાય છે. જ્યારે પોતાની ભૂલો સાઈડલાઈટ જેવી પણ જણાતી નથી. ગઢડા છેલ્લાના દહાડા વચનામૃતમાં શ્રીજીમહારાજે આ ભૂલનો સ્વીકારભાવ આંતર કોમળતાનું પ્રતીક છે.

સ્વભાવની લાક્ષણિકતા રજૂ કરતાં કહ્યું છે કે, “જીવમાત્રનો તો એવો સ્વભાવ છે જે જ્યારે કાંઈક પોતામાં વાંક આવે ત્યારે એમ બોલે જે મુને બીજો કોઈએ ભુલાવ્યો ત્યારે મારામાં ભૂલ પડી પણ મારામાં કાંઈ વાંક નથી, પણ એમ કહેનારો મહામૂર્ખો છે કેમ જે બીજો તો કોઈક કહેશે જે તું કૂવામાં પડ, ત્યારે એને કહેવે કરીને શું કૂવામાં પડવું? માટે વાંક તો અવળું કરે તેનો જ છે. ને બીજાને માથે દોષ દે છે.” કંઈ પણ બને તેમાં પ્રામાણિકતાથી પોતાની જાતને તપાસીએ તો બનતા પ્રસંગોમાં ક્યાંક ને ક્યાંક આપણે પણ કારણભૂત હોઈએ જ.

માટે કંઈ પણ બને ત્યારે બીજાની ભૂલો, વાંક જોવા કરતાં આમાં મારી ક્યાં ભૂલ છે? હું ક્યાં જવાબદાર છું? તે શોધી તેને સુધારવાના પ્રયત્ન કરવા. પોતાની ભૂલ સ્વીકારાય ત્યારે દ્વેષભાવ ટળી જાય અને પરસ્પરના વ્યવહાર આત્મીયતાસભર બને છે. તે માટે તમને એક પ્રસંગ કહું છું, આ પરથી ખ્યાલ આવશે કે ખરેખર શું કરવું જોઈએ?

સવજીભાઈ તેમની સાળીની સગાઈમાં ગયા હતા. તેઓ ઘણા સમય પછી સાસરીમાં ગયા હતા. તેથી જમાઈરાજ તરીકે આદર-સત્કારની આશા રહે જ. પરંતુ પ્રસંગની વ્યસ્તતામાં સાસુ-સસરા, સાળા કે સાળી કોઈ ખાસ આદર-સત્કાર કરી ન શક્યાં. મહેમાનોની સરભરામાં ગૂંથાયેલા હોવાથી સવજીભાઈની સરભરા બરાબર ન થઈ. એટલું જ નહિ, જમણવાર વખતે સાથે આવેલા પોતાના માતાપિતાનું પણ વેવાઈએ ધ્યાન ન રાખ્યું. આ જોઈ સવજીભાઈને બહુ માહું લાગ્યું. તેઓ જાણે આ પ્રસંગે સામે ચાલીને પરાણે આવ્યા હોય તેવું લાગ્યું. સ્વમાન ધવાયું. તેથી સગાઈનો પ્રસંગ પણ પૂરો કરવા ન રહ્યા અને પોતાના માતાપિતાને લઈ ઘરે જતા રહ્યા. પોતાનાં ધર્મપત્ની પ્રસંગ પૂર્ણ કરી બે-ત્રણ દિવસે ઘરે આવ્યાં ત્યારે સવજીભાઈએ કહ્યું, “સાંભળી લો, તારા માબાપ કે બહેનને મારી કે મારા માબાપની કદર નથી તો તારી બહેનના લગ્નપ્રસંગમાં આપણા ઘરમાંથી કોઈ હાજરી નહિ આપીએ; તમે પણ નહીં.”

સવજીભાઈ અને સાસરી પક્ષ વચ્ચે પ્રશ્નોની પરંપરા ચાલુ થઈ. સવજીભાઈના ધર્મપત્નીએ પોતાના મમ્મી-પપ્પાને તથા બહેનને બનેલી હકીકત કહી. સાસુ-સસરા તથા સાળી સવજીભાઈના ઘરે આવ્યાં. તેમને સમજાવવા ઘણા પ્રયત્નો કર્યા પણ સવજીભાઈ અહમ્ના માર્યા એકના બે ન થયા. લગ્નતિથિ એકદમ નજીક આવી ગઈ. તેથી સવજીભાઈના પત્નીએ કહ્યું, “તમને એટલું બધું માહું લાગ્યું હોય તો તમે ન આવો પણ મારી નાની બહેનના લગ્નમાં મને તો જવા દો. નહિ તો સમાજમાં કેટલું ખરાબ લાગશે.” સવજીભાઈએ કહ્યું, “જો, જવું હોય તો અહમ્ભાવ પોતાની ભૂલનો ટાંકપિછોડો કરાવે છે.

જીવ પણ કાયમ ત્યાં જ રહેજો, પાછાં ન આવતાં.” આમ, લગ્નમાં જવા સવજીભાઈએ સહેજ મચક ન આપી. પોતે તો ન ગયા પણ પત્નીને પણ ન જવા દીધાં.

સાળીનાં લગ્ન થઈ ગયાં. વર્ષો વીતી ગયાં. શ્રીજી ઈચ્છાથી સવજીભાઈનાં ધર્મપત્ની ગંભીર રોગમાં ધામમાં ગયાં. સવજીભાઈ પણ વૃદ્ધાવસ્થાએ માંદગીના ગંભીર બિંધાને પડ્યા ત્યારે ઘરે સેવા કરનાર કોઈ ન મળે. સવજીભાઈ રોગમાં સબડાતા હતા. આ સમાચાર તેમના સાળીને મળ્યા. વર્ષોના અબોલા છતાં સવજીભાઈનાં સાળી ભૂતકાળ ભૂલી પોતાના પતિને સાથે લઈ તેમની સેવા કરવા આવ્યાં.

એ વખતે સગાંસંબંધી તેઓના સાળીને કહેતા, “તમારા બનેલીએ તમારી સાથે ક્યાં કોઈ સારો વ્યવહાર રાખ્યો જ છે? વળી, તમારા લગ્નપ્રસંગે પણ વટ રાખેલો. પોતે તો હાજર ન રહ્યા પણ તમારી બહેનને પણ નહોતી આવવા દીધી. આટઆટલું ખરાબ વર્તન તમારી સાથે કર્યું તો હવે તમારે બદલો વાળવો જોઈએ ને ! તમે શા માટે એમની મદદ દોડી આવ્યાં? એમનેય ખબર પડે કે નજીવી બાબતમાં અહમ્ રાખી કોઈની સાથે સંબંધો ન બગાડાય. પસ્તાવો કરાવો.”

ત્યારે સમજુ સાળીએ કહ્યું, “મારાં બેન-બનેલી લગ્નમાં નહોતા આવ્યાં એ વાત તો ભૂતકાળમાં બની ગઈ. એને વાગોળી વર્તમાનમાં શા માટે દુઃખી થઈ ને કરું? અને ખરેખર વાંક અમારો જ હતો. જમાઈ તરીકેનો આદર-સત્કાર આપવાનું અમે જ ભૂલી ગયા હતા. તેમના મમ્મી-પપ્પાને પણ દુઃખ લાગેલું. એમના સ્થાને કોઈ પણ હોય તો આવું જ કરે. માટે પૂર્વે વણસેલા સંબંધોમાં મારા બનેલી નહિ પણ હું જ કારણભૂત છું. આજે સંબંધો સુધારવાની મને તક મળી છે તો શા માટે એને ઝડપી ન લઉં?” તેઓએ ખૂબ ભાવથી સેવા કરી અને સવજીભાઈને પણ પસ્તાવો થયો ને માફી માગી.

દિવ્યાંગ, જીવનની યાત્રામાં કંઈ પણ ખાબડખૂબડ આવે, કોઈની જોડે કંઈ બને તેમાં ‘હું જ કારણભૂત છું.’ આ વિચારધારા રાખશો તો તમને તમારી ભૂલો ઓળખાશે, સુધરશે અને પારિવારિક વાતાવરણ સુખરૂપ થશે. એટલું જ નહિ, એથી આગળની વાત કરું તો દિવસ દરમ્યાન જે કાંઈ બન્યું હોય તે નિજદર્શન ડાયરીમાં લખી તેના માટે પસ્તાવો કરવો એ તો શ્રેષ્ઠ છે જ પરંતુ જે તે વ્યક્તિની હૃદયપૂર્વક માફી માગવી, એને સોરી કહેવું એ તો અતિ શ્રેષ્ઠ છે. હા, આ કરવું અઘરું છે પણ એમાં મહારાજનો રાજીપો વિશેષ છે. કારણ કે એનાથી દેહભાવને ઘસારો આવે અને સંબંધો પણ જલદી સુધરે. આ વિચારધારા કેળવશો તો તમને જરૂરાજરૂર સારા અનુભવ થશે.

સિક્કાની બીજ બાજુ

મારા દિવ્યજીવનપ્રદાતા વ્હાલા સદ્ગુરુશ્રી,

ગત પત્રમાં આપે જણાવ્યા બાદ કોઈ પણ પ્રસંગ બને તેમાં 'હું જ કારણભૂત છું' એમ મેં હૃદયથી સ્વીકારી લેવાનો નમ્ર પ્રયાસ કર્યો છે. જેનાથી મારા દેહભાવને ઘસારો આવી રહ્યો છે. પરંતુ સામેવાળા સાથેનો વ્યવહાર smooth (હળવો) બની જાય છે. આ બધુંય ગુરુજી આપને આભારી છે. આપ માત્ર વાણી દ્વારા નહિ પરંતુ સ્વવર્તન દ્વારા નિજની ભૂલને સ્વીકારવાની પ્રેરણા આપો છો. અનેક વાર જોયું છે કે, વગર વાંકે આપ ભરસભામાં દોષિત ઠરી સૌની માફી માગતા હોય છો. પૂર્ણ સ્વરૂપ જો અપૂર્ણ પ્રદર્શિત થવામાં સંકોચ ન અનુભવતા હોય તો મુજ અપૂર્ણ સ્વરૂપને અપૂર્ણ સાબિત થવામાં શું વાંધો રાખવો ? માટે તો દેહભાવને ઘસી જ નાખવાનો છે. માટે હવે હું પણ નિજદર્શન કરી પોતાની જ ભૂલ છે તેવું સ્વીકારતો થયો છું. તેના મને ઘણા સારા અનુભવો થયા છે. આ પત્ર દ્વારા હું મારા નિજદર્શન ડાયરી લેખનના કેટલાક સ્વાનુભવો શેર કરવા માગું છું.

(૧) પહેલાં તો દિવસમાં ગાડેગાડાં ભરીને ભૂલો થતી છતાં દેખાતી નહોતી. હવે તો દીવા જેવી ભૂલો દેખાવા લાગી છે. એક દિવસમાં જ ઘણીબધી ભૂલો પકડાય છે. જેમ કે,

તા. ૨૦-૧૨-૨૩

- આજે સવારે ઊઠતાવેંત મોક્ષની મમ્મી પર ગુસ્સે થઈ ગયો. મને મદદરૂપ થવા ઓફિસે જવામાં મોડું ન થાય તે માટે મને બે-ત્રણ વાર જગાડ્યો એટલે હું ગુસ્સે થઈ ગયો. આ ખોટું

થયું કહેવાય. એમણે તો મારા હિત માટે જ કર્યું હતું. મહારાજ, મને માફ કરજો. મહારાજ, મારી ભૂલ ક્ષમા કરજો. રાજી રહેજો.

- આજે નવા મકાનના બાંધકામ અંગે મોટા ભાઈ સાથે ચર્ચા

કરી. મોટા ભાઈએ પોતાનું ધાર્યું ન છોડ્યું એવું મને લાગ્યું એટલે એમના ગયા પછી પપ્પા સાથે તેમના અભાવ-અવગુણની ચર્ચા કરી નાખી. મારે આવું નહોતું કરવું જોઈતું. મારે પ્રેમથી ખુલાસો કરવો જોઈતો હતો. મોટા ભાઈમાં દેહદષ્ટિ પરઠાઈ ગઈ. મહારાજ, મને માફ કરજો.

હવે દરેક પ્રસંગની અંદર મારી ભૂલ ક્યાં હતી ? તે તપાસવાની ટેવ પડી છે. પરદોષદર્શન કરવાની કુટેવ ટળવા લાગી છે. મોટા ભાઈ સંગે વાદવિવાદ કર્યા બાદ એ દિવસે રાત્રે નિજદર્શન કરતી વખતે મારી જ ભૂલ દેખાઈ કે મોટા ભાઈ તો વડીલ કહેવાય. એમની ઈચ્છા હોય એ પ્રમાણે જ મારે કરવું જોઈએ. વળી મેં ક્યાં મારું ધાર્યું છોડ્યું ?? હું ક્યાં સરળ થયો ?? ભૂલ મારી જ કહેવાય.

(૨) એકની એક ભૂલ વારંવાર થાય તો ડાયરીમાં લખતા ખૂબ શરમ અનુભવાય છે. પરિણામે તે ભૂલ હવે નથી જ કરવી તેવો દૃઢ સંકલ્પ કરી તેને સુધારવા સ્વયં જાગૃત બનાવ્યો છે. જેમ કે,

તા. ૨૧-૧૨-૨૩

આજે ફરી દીકરા, દીકરી અને એનાં મમ્મી બધા પર ગુસ્સે થઈ જવાયું. જે રૂમમાં જાય તે રૂમની લાઈટ-પંખાની સ્વિચો ચાલુ રાખીને જ બહાર નીકળી જાય છે. કેટલું લાઈટ બિલ આવે છે ! આ ગાફલાઈના કારણે રોજ તેમના પર ગુસ્સે થઈ જઈ હું. આજે પણ તેમને ઊંચા અવાજે બોલી ગયો. મેં બહુ ખોટું કર્યું ! છેલ્લા એક અઠવાડિયાથી આ ભૂલ રિપિટ થયા જ કરે છે. મારે એમને પ્રેમથી ટકોર કરવી જોઈતી હતી. એ દુભાઈ ગયા હશે તો !! હવે કાલથી ખૂબ ધ્યાન રાખીશ. મહારાજ, મને સમયે જાણપણું અપાવજો.

મારા આવા રોજનાં નિજદર્શન તથા દૃઢ સંકલ્પના પરિણામે આજે ગુસ્સો નામથી ગયો !! એટલું જ નહિ, આપમેળે તમામ સભ્યોમાં સુધારો થઈ ગયો. મેં ગુસ્સો બંધ કર્યો એટલે ધીમે ધીમે તેમને પણ પોતાની ભૂલ પકડાઈ ને પરિવારનું વાતાવરણ હૂંફાળું બની ગયું.

(૩) મારી ભૂલને ડાયરીમાં ટપકાવતાં ઘણો ખચકાટ અનુભવાતો હતો. પરંતુ આપના રાજીપા સામે તથા દેહભાવને ઘસારો આપવાના વિચાર સામે દષ્ટિ જાય છે એટલે હવે સહેજે સહેજે મારી મહાકાય જેવી ભૂલોને પણ ડાયરીમાં નોંધી શકું છું. એટલું જ નહિ, ભૂલ બદલ માફી પણ મગાય છે. sorry શબ્દ

બોલવો તે મારા લિસ્ટમાં જ આવતું નહોતું. એના બદલે નાનામાં નાની ભૂલ બદલ સામેવાળાને sorry કહેતા શીખ્યો છું. જેમ કે,

તા. ૨૨-૧૨-૨૩

આજે સવારે સાળાને લેવા સ્ટેશન પર જવામાં મોડું થઈ ગયું હતું. એમને ત્યાં અડધો કલાક ઊભા રહેવું પડ્યું. આગસે કરી ઘરેથી જ મોડો નીકળ્યો હતો. મારી આ ભૂલ કહેવાય. હવેથી અન્યના સુખનો વિચાર પહેલાં કરીશ.

ગુરુજી, મારી આ ભૂલ બદલ સ્ટેશને પહોંચતાંની સાથે જ મેં તેમને sorry કહ્યું. ગાડીમાં બેસતી વખતેય sorry કહ્યું. ઘરે પહોંચી ડાઈનિંગ ટેબલ પર જમવા બેઠા ત્યારેય sorry કહ્યું. તેઓ તો મારા આવા soft (નમ્ર) વર્તનથી ખૂબ પ્રભાવિત થયા. કારણ કે મેં મારા જીવનમાં ક્યારેય કોઈને sorry કહ્યું જ નહોતું. મારા એવા ધમંડી, અહંકારી સ્વભાવને તેઓ સારી રીતે જાણતા હતા: પરંતુ ચાર-પાંચ વખત મારા મોઢેથી sorry સાંભળી તેઓ ખૂબ રાજી થઈ ગયા. એ દિવસે સાંજે હું અઠવાડિક સભામાં જવા નીકળ્યો તો તેઓ મારી સાથે મંદિરે આવ્યા. એટલું જ નહિ, મારા બદલાવનું કારણ, સત્સંગ છે એવું સાંભળી તેમના વિસ્તારમાં થતી સત્સંગ સભામાં જવાનું પણ તેઓએ વચન આપ્યું છે. મારા sorry બોલવાના પરિણામે તેઓનું family (પરિવાર) આજે સત્સંગમાં વળી ગયું છે.

ગુરુજી, આ પ્રમાણેનું નિજદર્શન હું કરી રહ્યો છું. એ બરાબર જ છે ને ! મને તો મારા નિજદર્શનથી પૂરેપૂરો સંતોષ છે. આપને શું લાગે છે ? આપનો અભિપ્રાય તથા માર્ગદર્શન જણાવવા નમ્ર પ્રાર્થના.

- જય સ્વામિનારાયણ

દિવ્યાંગ,

પૂર્ણતાનું પ્રમાણ આપમેળે ન લઈ લો. સિક્કાની બીજી બાજુ તો કાંટા જ છે !! તમને સ્વભાવગત નિજદર્શન કરતા આવડી ગયું છે પરંતુ આધ્યાત્મિક બાજુએ આધુનિક બાબતે તથા વૈચારિક ભૂમિકાએ સૂક્ષ્મ દેહે થતી ભૂલો જોવાની, પકડવાની અને નોંધવાની ફાવટ હજુ આવી નથી.

આ સ્વભાવો પર કાબૂ રાખવાથી કદાચ ઉપરનો વ્યવહાર smooth (સરળ) બનશે પરંતુ આંતરતંત્રમાં ઊઠતા વિચારોની દુનિયાને પકડી તેમાં પરિવર્તન આવશે ત્યારે જ અધ્યાત્મ માર્ગે

સ્થિતિ તરફ પ્રયાણ શરૂ થશે. માટે સિક્કાની એક બાજુ જ ન જોતાં બીજી બાજુને પણ જોજો.

“હું મસ્તીમાં ઝૂમું છું એમ આથેથી ન માની લે,
નજીક આવી જો કે ઠોકરો ખાઈ રહ્યો છું.”

સંસાર-વ્યવહાર સુગમતાથી ચલાવવો એ જ કાંઈ આપણો ધ્યેય નથી. પ્રતિલોભ સાધના કરી અનાદિમુક્તની સ્થિતિ પામવી એ જ અંતિમ લક્ષ્ય છે. તેને પૂર્ણ કરવા સૂક્ષ્મ દેહે થતી ભૂલોને પણ સુધારવી પડશે. માટે કેવા કેવા મુદ્દા પર સર્વલક્ષી દૃષ્ટિએ નિજદર્શન કરવું જોઈએ તેનું માર્ગદર્શન અહીં આપીએ છીએ.

● **નિજદર્શન કરવા માટે સ્વજીવનમાં કેવી રીતે તપાસ કરવી ? શું નોંધવું ?**

૧. **દિવસ દરમ્યાન કોઈ સ્વભાવ-પ્રકૃતિએ દેખો દીધો હોય** તો તે તપાસીને નોંધવું. દા.ત. કોઈની આગળ મનધાર્યુ થયું હોય, ક્રોધ આવી ગયો હોય, સરળ ન થવાયું હોય, ઈર્ષ્યા થઈ હોય, કોઈની ઉપર ખોટી શંકા-કુશંકાઓ કરી હોય, વગર કામનું વધુ પડતું બોલાયું હોય, સલાહ-સૂચનો અપાયાં હોય.

૨. **વાણી, વર્તને કરીને કોઈ દુભાઈ ગયા હોય.** આપણી કુસ્તિત વાણીથી કે ટોન્ટ મારવાથી, કટાક્ષ કરવાથી, કોઈને ઉતારી પાડવાથી કોઈ દુભાયું હોય કે કોઈની સાથે અયોગ્ય વર્તન થયું હોય જેનાથી સામેની વ્યક્તિ દુભાઈ હોય. કોઈની બરાબર સેવા ન થઈ હોય, મર્યાદા ન રાખી હોય તો તે યાદ કરી નોંધવું. રાત્રે મનસા તેમની ક્ષમાયાચના કરવી. શક્ય હોય તો પ્રત્યક્ષ માફી માગવી.

૩. **કોઈના અભાવ-અવગુણ આવી ગયા હોય.** કેટલીક વાર સામાન્ય વાતચીતમાં કે ચર્ચામાં કોઈના અભાવ-અવગુણની ચર્ચા થઈ જતી હોય. ઘણી વાર લેવાદેવા વગર પણ અભાવ-અવગુણની ચર્ચા થતી હોય તો તે પણ નોંધવું. શા માટે ચર્ચા કરી ? તેવો અનુતાપ-પરિતાપ કરવો. મનસા માફી માગવી. શક્ય હોય તો પ્રત્યક્ષ અથવા ફોનથી પણ માફી માગવી.

૪. **આજ્ઞા-મરજી લોપાઈ ગઈ હોય.** દિવસ દરમ્યાન શ્રીજીમહારાજે કરેલી પંચવર્તમાનની આજ્ઞા તથા મોટાપુરુષની આજ્ઞા કે મરજી લોપાઈ ગઈ નથી ને? તે તપાસવું.

દા.ત. દારૂ, માટી, ચોરી, અવેરી આદિક કોઈ વર્તમાન લોપાયું તો નથી ને? ખોટું બોલ્યો નથી ને? કંઈ ખોટું કર્યું નથી ને? સવારે ઊઠવામાં મોઢું થયું હોય, મોબાઈલનો દુરુપયોગ

થયો હોય, સ્વાર્થવૃત્તિ રાખી હોય, પૂ. સંતોના વચન અનુસાર સેવા ન કરી હોય તેવી બાબતો તપાસવી.

૫. **પંચવિધયમાં આસક્તિ રહેતી હોય.** ખાવા-પીવામાં, પહેરવા-ઓઢવામાં, વસ્તુ-પદાર્થમાં, સગાંસંબંધીમાં હેત કે આસક્તિ રહેતી હોય તો તે નોંધવું. તેમજ સ્ત્રીઆદિકમાં જ્યાં જ્યાં આસક્તિ રહેતી હોય તો તે દોષ અંગે મહારાજને પ્રાર્થના કરી પાછા વળવું. ભૂલ ન થાય તે માટે ખટકો રાખવો.

૬. **રાજીપાનાં સાધનો અંગે.** રોજનાં આહુનિક તથા રાજીપાનાં સાધનો કોઈ કરવાના રહી ગયાં નથી ને? તે તપાસી ટૂંકમાં નોંધવું. દા.ત. મંગળા આરતી, જ્ઞાન-ધ્યાન ચિંતન, ધ્યાન, માળા, વાંચન, માનસીપૂજા વગેરે.

૭. **પોતાના અહમ્ની પુષ્ટિ થઈ હોય.** સેવા-પ્રવૃત્તિમાં પોતાના કર્તાપણાની અર્થાત્ અહમ્ની પુષ્ટિ થઈ હોય. શ્રીજીમહારાજે મૂર્તિમાં રાખ્યા છે તો હવે આપણે અકર્તા બની ગયા તેમ છતાં ‘હું જ કરી શકું’, ‘મારાથી જ થાય’, ‘મેં કર્યું’ આવા અહમ્ના વાણી-વિચાર-વર્તનમાં જે કાંઈ ભાવો આવ્યા હોય તેને તપાસવા. તે માટે પશ્ચાત્તાપ કરી પ્રાર્થના કરવી, જાણપણું રાખવું. મહારાજને કર્તા કરવા.

૮. **પ્રતિલોભભાવની પ્રેક્ષિતસ.** ‘અખંડ મૂર્તિમાં જ છું’ એવો મહારાજ સાથેનો પ્રતિલોભભાવ કે નિમગ્નપણું સર્વે ક્રિયામાં રહ્યું કે કેમ? એવું તપાસી આંતરમુખતા કેળવવી.

૯. **દિવ્યદૃષ્ટિ.** સૌ સંતો-ભક્તો તથા પરિવારના સભ્યો મહારાજના અનાદિમુક્તો છે એવો દિવ્યભાવ રહ્યો? પરભાવ પરઠાયો? એની તપાસ કરી નોંધવું.

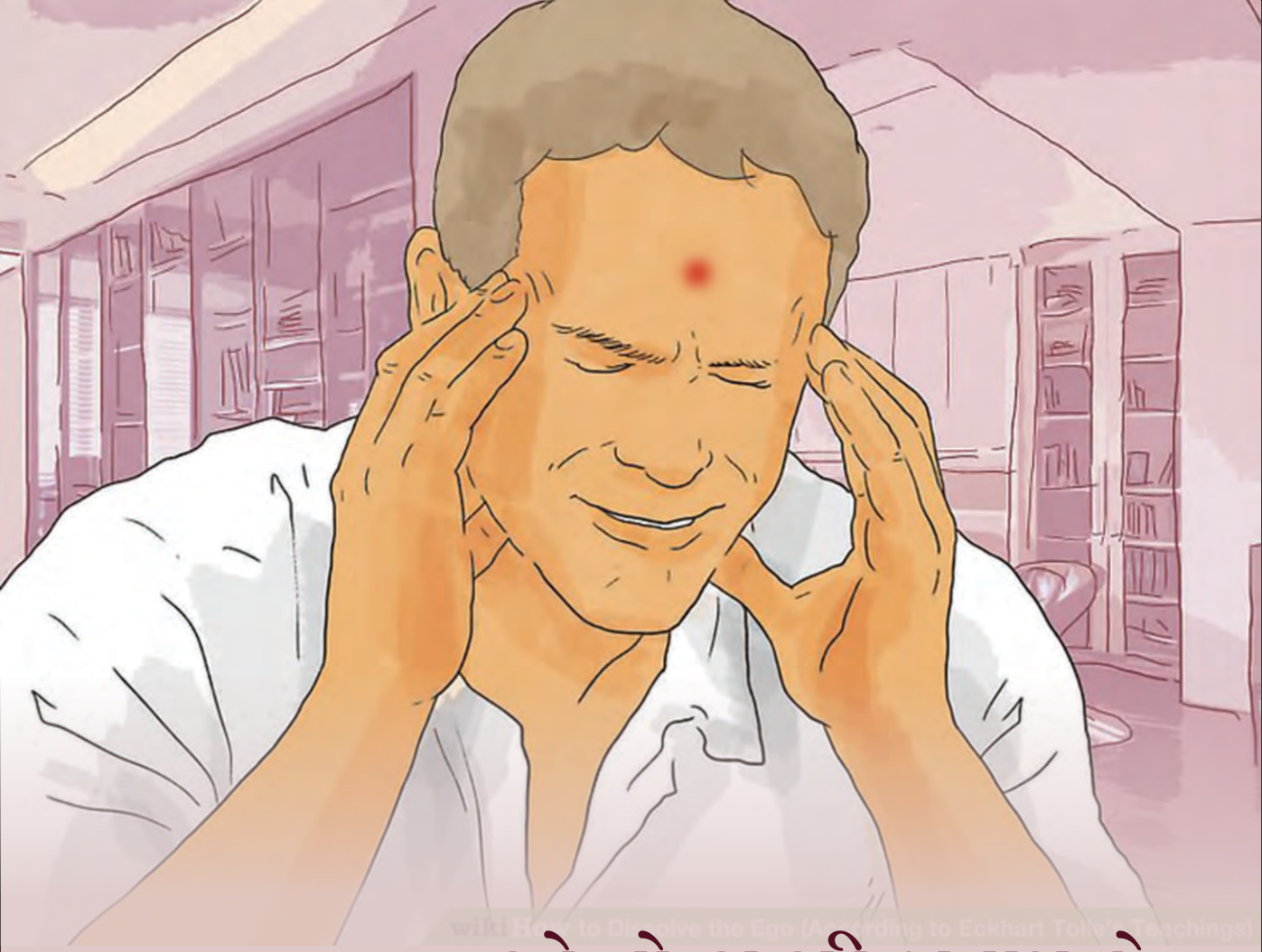
ઉપર જણાવેલ બાબતોના આધારે અવરભાવ અને પરભાવ સંલગ્ન બેય બાબતોની તપાસ કરવી. ભૂલ-કસર બદલ પશ્ચાત્તાપ કરી નોંધવું. પ્રાર્થના કરી ફરી જાગૃતિ રાખવી. માટે હવે પરભાવ સંલગ્ન બાબતોને તપાસી તેનું નિજદર્શન લખવાનું શરૂ કરજો. પછી એમાં કોઈ દ્વિધા આવે તો અમને જણાવજો.

નૂતન પ્રકાશન

વાતાવરણમાં આધ્યાત્મિક સુવાસ પ્રસરાવતી

- સ્વામિનારાયણ ધૂપસળી ‘પૂજા’ - ૬૦ રૂ/-
- ઘી અને કપૂર મિશ્રિત દિવેટ - ૭૦ રૂ/-
- ઘીવાળી દિવેટ - ૫૦ રૂ/-

સંસ્થાના તમામ બુકસ્ટોલ પર ઉપલબ્ધ

હવે તો હરહરી જવાય છે

હે મારા અધ્યાત્મ પથદર્શક સમા વ્હાલા સદ્ગુરુશ્રી,

આપનો છેલ્લો પત્ર વાંચીને આનંદ થયો કે આપ મારા અધ્યાત્મ જીવન અંગે પણ ખૂબ ચિંતિત છો. મારી હરેક મૂંઝવણનો ઉકેલ લાવવામાં આપ હરહંમેશ મારી સાથ રહ્યા છો. આપ દ્વારા મળેલ સચોટ ઉપાયો સ્વજીવનમાં અમલમાં મૂકી હું ઘણો સુખી થયો છું. પરંતુ સાચું કહું, આ વખતે આપે ચીંધેલા રાહે ચાલવાથી તો જાણે હું અધ્યાત્મ માર્ગથી લાખો ગાઉ દૂર હોય એવું મહેસૂસ કરું છું. વિચારોના વમળોએ મને ઘેરી લીધો છે. મન સાથે લડાઈ કરી હું હવે હારી ગયો છું. સાધન કરવા બેસું તો મારી આંખો જરૂર બંધ હોય છે પરંતુ મારું મન તો મર્કટની માફક ઉછાળા મારતું ક્યાંય ભમતું હોય છે. ગુરુજી, હજુ બે દિવસ પહેલાં મંદિરે ધ્યાન કરવા ગયો હતો. ધ્યાનમાં આંખ બંધ કરી બેઠો પણ મન તો ઓફિસે પહોંચી ગયું હતું. ધ્યાનમાં શું શબ્દો આવ્યા ? ધ્યાન ક્યારે પૂરું થઈ ગયું ? તેની ખબર જ ન રહી. પ્રવૃત્તિના વિચારો, કરવાના કાર્યોની યાદી બનાવવામાં જ આખું ધ્યાન પૂરું થઈ ગયું.

ગુરુજી, રોજ એની એ જ ભૂલ રિપિટ થયા કરે છે. ચાહે કોઈ પણ આહ્નિક હોય. ધ્યાન, માળા, આરતી, પૂજા, માનસીપૂજા, વાંચન વગેરેમાં વિચારોની હારમાળા સર્જાય છે. ક્યારેક પ્રવૃત્તિના તો ક્યારેક વાસનાના, ક્યારેક અભાવ-અવગુણના તો ક્યારેક રાગ-દ્વેષના, ક્યારેક ભૂતકાળના તો ક્યારેક ભવિષ્યની ચિંતાના ! અસંખ્યાત વિચારોને સાધના માર્ગમાં વિદ્વનકર્તા ખેઈ હું હવે હરહરી ગયો છું. એમાંથી મન થાકી જાય એટલે ઝોકે ચડી જવાય છે.

વળી ગુરુજી, અંધારા-એકાંતમાં તો વિષયવાસનાના વિચારો એટલા બધા હાવી થઈ જાય છે કે, ‘મહારાજ અને આપ બધું જ જાણો છો’ એવું જાણતા હોવા છતાં વિચારો પર કાબૂ નથી રાખી શકતો. આ બધાનું મૂળ તો રસાસ્વાદ જ છે. જેમાં મને ખૂબ આસક્તિ છે. નવું નવું, સારું સારું જમવાના વિચારોમાં જ રાયતો રહું છું. ગમે તેટલી ગડમથલ કરું તોય વિચારો કાબૂમાં રહેવાને

બદલે બમણા વેગથી પરેશાન કરે છે.

ગુરુજી, હું વ્યવહાર લઈને બેઠો છું એટલે સમયે સમયે લેવાના નિર્ણયો, કરવાના કાર્યોના વિચારો તો કરવા જ પડે ને ! અને આવા વિચારો તો ગમે ત્યારે સ્ફુટી આવે; એ કાંઈ સમય જોઈને થોડા આવે ! હા, ઘરના એક ખૂણામાં નિવૃત્તિ પકડીને બેસી જઈ તો ન આવે ! પણ એમ કરવાથીય વાસનાના, અભાવ-અવગુણના, રાગ-દ્વેષના, રસાસ્વાદના વિચારો પર ક્યાં પૂર્ણવિરામ મુકાઈ જાય છે ? માટે હવે તો હું પાગલ જેવો જ બની ગયો છું.

જ્યારે આવી સૂક્ષ્મ તપાસ નહોતી કરી ત્યારે તો આનંદમાં દિવસો પસાર થતા હતા અને હવે તો દુઃખી રહેવાય છે. સાધના કરવા બેસવાનું પણ મન થતું નથી. અધ્યાત્મ માર્ગ કેવી રીતે આગળ વધી શકીશ ? હવે આપ જ મને આ દ્વિધામાંથી બહાર નીકળવાનો ઉપાય બતાવો; નહિતર મારું મન હવે પાંજરામાં પુરાયેલા સિંહની માફક બહાર નીકળવા ભુરાટું થયા જ કરશે.

- જય સ્વામિનારાયણ

મારા વ્હાલા દીકરા દિવ્યાંગ,

તમારી દ્વિધા અને આંતરિક અસમંજસ દર્શાવતો પત્ર મળ્યો. જાણીને રાજી થવાયું કે તમે ‘પર’ના પ્રશ્નોથી પર થઈને ‘સ્વ’માં રાચતા થયા છો. કોઈ પણ મુમુક્ષુને પોતાના આત્માની શુદ્ધિ અને વૃદ્ધિ કરવી હોય ત્યારે બાહ્યિક આંખ બંધ કરીને આંતરિક આંખ ઉઘાડીને નિજદર્શન કરવું જ પડે છે. આતમ ઉજાગર થઈને પ્રથમ વખત નિજદર્શનરૂપી અરીસામાં જાંખે છે ત્યારે તે દોષના ઢગલા અને સંકલ્પોનો હિમાલય જોઈને હરહરી જતો હોય છે. આ તમારા એકલાની સમસ્યા નથી એટલે મૂંઝાશો નહીં.

“પ્રભુનો મારગ છે શૂરાનો, નહિ કાયરનું કામ જો.”

યુદ્ધમાં લડવા જતા વીર સૈનિકો દુશ્મનનો નાશ કરવા માત્ર તલવાર લઈને જ નથી જતા. રક્ષા માટે ઢાલ પણ સાથે રાખે છે.

તેમ દિવ્યાંગ, શ્રીહરિની મૂર્તિના અતિ ઉત્તમ સુખના પથિક બનીને જ્યારે તમે નડતરરૂપ દુશ્મનો સામે યુદ્ધ કરવા નીકળ્યા છો ત્યારે માત્ર નિજદર્શનરૂપી તલવાર કાઢી નથી. સાથે ને સાથે તમારે ઢાલ રાખવી જ પડશે. અને તે ઢાલ છે - ‘SWOT Analysis.’

અમે અગાઉ સભામાં બેંજામિન ફ્રેંકલિનની નિજદર્શન કરવાની ટેવ વિષે વાત કરી હતી જે તમે સાંભળી હતી. તેઓ આંતરિક જીવનમાં પણ કેટલાંક સ્ટેપ પ્રમાણે નિજદર્શન કરતા. તેમની પદ્ધતિને કેવી રીતે તમારે અનુસરવી તેનું માર્ગદર્શન મોકલીએ છીએ. તે વાંચી તમારા જીવનમાં અનુસરજો.

મન અને જીવન પર સંયમ કેળવો :

ન્યૂટનનો ત્રીજો લો કહે છે કે, ‘Every action has an

equal and opposite reaction.’ અર્થાત્ ‘દરેક ક્રિયાની પોતાની એકસરખી છતાં વિરુદ્ધ પ્રતિક્રિયા હોય છે.’ પરંતુ કોઈ પણ પ્રતિક્રિયાનો આધાર બે પરિબળને આધારિત હોય છે : આંતરિક અને બાહ્યિક. દા.ત. જ્યારે વાતાવરણનું તાપમાન ૧૦°C હોય ત્યારે સ્વાભાવિક રીતે બધાને ઠંડી લાગતી હોય છે છતાં વ્યક્તિ વ્યક્તિ પ્રમાણે ઠંડીનું પ્રમાણ ઓછું-વધારે હોય છે. ચરબીનું પ્રમાણ વધારે હોય તેને ઠંડી ઓછી લાગે અને ઓછી ચરબીવાળાને વધુ ઠંડી લાગે. ઠંડી લાગવી એ એક શારીરિક પ્રતિક્રિયા છે પરંતુ તેનો આધાર બે પરિબળ ઉપર રહ્યો છે. આંતરિક = વ્યક્તિનું ચરબીનું પ્રમાણ; બાહ્યિક = વાતાવરણનું તાપમાન. તેવી જ રીતે વૈચારિક ભૂમિકામાં સ્ફુરતા સારા-નરસા reactionનો આધાર પણ આંતર-બાહ્ય પરિબળો પર હોય છે.

મહાનતાનાં શિખરો ચડતા મહાન વ્યક્તિઓ કે અધ્યાત્મ માર્ગમાં આગળ વધતા સફળ સાધનિકો કાંઈ અલગ કાર્યો નથી કરતા પરંતુ બધા જે કાર્ય કરે છે એ જ કાર્ય તેઓ અલગ રીતે કરે છે. તેઓ વૈચારિક ભૂમિકાને સબળ રાખી, મનના ગુલામ ન બનતાં વિચારોને કાબૂમાં રાખીને કાર્ય કરે છે. મનના વિચારોને કાબૂમાં રાખવાની કળાનો વિકાસ ક્યારે થાય ? SWOT Analysis દ્વારા આંતર-બાહ્ય પરિબળો પર ધ્યાન કેન્દ્રિત કરીને વિચારોને કાબૂમાં કરી શકાય છે.

● **SWOT Analysis પદ્ધતિથી નિજદર્શન કરવા માટે આટલા સ્ટેપને અનુસરવું :**

સ્ટેપ-૧ : ધ્યેય નક્કી કરવો.

ધ્યેય નક્કી કરવો એ SWOT Analysis માટે પ્રથમ

પગથિયું છે. એના આધારે જ કેટલાં આંતર-બાહ્ય પરિબલો ધ્યેય પ્રાપ્તિ માટે ફાયદાકારક તથા નુકસાનકારક છે તે નક્કી થશે. દા.ત. Happy family કરવાના સંદર્ભે તમારો ધ્યેય છે કે, ‘મારે પરિવારમાં સૌની સાથે પ્રેમભર્યા સંબંધો બાંધવા છે.’

સ્ટેપ-૨ : એકાંતે બેસી મનન કરવું.

એકાંતે બેસી SWOT Analysisના ચાર પાયાનો વિચાર કરવો. જેમાં બે પાયા આંતરિક પરિબળ ઓળખવા માટે અને બીજા બે પાયા બાહ્ય પરિબળ ઓળખવા માટે છે.

૧. Strength (તાકાત-સબળ પાસું) :

Strength એ આપણી તાકાત છે. જેના દ્વારા આપણે આપણા ધ્યેયને હાંસલ કરી શકીએ છીએ.

તમારે પ્રેમભર્યા સંબંધો કરવા માટે તમારી strength છે તે તપાસવી. જેમ કે, તમે બધાને નિઃસ્વાર્થ મદદ કરી શકો છો. આ તમારી હૂંફાળા સંબંધ બાંધવાની બહુ મોટી strength છે.

૨. Weakness (કમજોરી-નબળાઈ) :

Weakness એ કમજોરી છે. જો એનો ખ્યાલ રાખીએ તો તેમાં સુધારો કરી શકાય.

સંબંધો બંધાયા પછી જાળવી રાખવામાં સૌથી મોટી weakness છે કે, તમારો short temper એટલે કે નાની નાની બાબતોમાં ગુસ્સે થવાનો સ્વભાવ છે. જેનાથી કોઈને ગમે તેટલી નિઃસ્વાર્થ મદદ કરી હોય તોય પાણી ફરી વળે છે. આ weaknessને જાણીએ તો હવે તેમાં સુધારો કરી શકાય.

૩. Opportunity (તક-અવસર) :

Opportunity એટલે દિવસ દરમ્યાન આપણા ધ્યેયને હાંસલ કરવા મળતી તક. એવી તક શોધતા રહેવું જેના દ્વારા ધ્યેય જલદી સિદ્ધ કરી શકીએ.

જેમ કે, જેમની સાથે આપણે અણબનાવ છે તેમની સાથે સંબંધ બાંધવા હોય તો તેમને જરૂર પડ્યે મદદ કરવાની તક શોધતા રહેવું. એ જ રીતે પરિવારના સભ્યોને પણ નાની નાની

બાબતોમાં મદદ કરવાની તક શોધતા રહેવી. જેમ કે ઘરકામમાં મદદ, બાળકોને અભ્યાસમાં guideline આપવી, ઘરની નાની-મોટી વસ્તુ ખરીદીમાં મદદ વગેરે.

૪. Threat (સંકટ-વિઘ્નો) :

Threat એટલે આપણો ધ્યેય હાંસલ કરવામાં નડતાં બાહ્ય પરિબલો જે આપણને ઢીલા પાડી દે છે. તેને શા માટે જોવાનાં? તો, તેનાથી સાવધાન રહી દૂર રહી શકાય.

સંબંધો બાંધવા અને જાળવી રાખવા ઘસાવાની ભાવના કેળવવામાં ઢીલાશ, અન્ય તરફથી પરિવારના સભ્યો માટે બોલાતા અભાવ-અવગુણના શબ્દો, આપણા પ્રયત્નો છતાં સામેથી પ્રતિસાદ ન મળવો વગેરે વિઘ્નો છે જે જાણી તેને ટાળવા પ્રયત્નશીલ રહેવું.

સ્ટેપ-૩ : પરિણામ ન મળે ત્યાં સુધી સમયે સમયે સતત આ પ્રમાણે કરતા રહેવું.

Happy family કરવા જ્યાં સુધી સૌની સાથે પ્રેમભર્યા સંબંધો ન બંધાય ત્યાં સુધી સતત SWOT Analysis દ્વારા પ્રયત્ન કરતા રહેવું.

દિવ્યાંગ, અધ્યાત્મ માર્ગમાં પણ આવું જ છે. સમુદ્રના ઊંચા તરંગોરૂપી વિચારો જ્યારે હાવી જઈ જાય ત્યારે હરહરી જવાની જરૂર નથી. SWOT Analysis પદ્ધતિનો ઉપયોગ કરશો તો સુગમતાથી પ્રભુભક્તિમાં આગળ વધી શકશો.

આના દ્વારા તમને તમારા અંગની ખબર પડશે કે તમારું કયું અંગ સબળ છે જે તમને ધ્યેયપ્રાપ્તિ માટે મદદરૂપ થઈ શકે અને કયું અંગ કમજોર છે જે તમને પ્રભુભક્તિમાં તથા તમારા ધ્યેયમાં વિઘ્નરૂપ બને છે? એક વખત પોતાના અંગથી માહિતગાર થઈ જશો પછી તેને ટેકલ કરવું એકદમ રમત લાગશે.

Spiritual SWOT Analysis :

સ્ટેપ-૧ : ધ્યેય નક્કી કરવો.

દા.ત. તમે પત્રમાં જણાવ્યા મુજબ

૧. ધ્યાનમાં વિચારો પર કાબૂ મેળવવો.

૨. એકાંત-અંધારામાં વિષયવાસનાના વિચારો પર કાબૂ મેળવવો.

પરિબળ	પ્રથમ પાયો	બીજો પાયો
આંતરિક	Strength (તાકાત-સબળ પાસું)	Weakness (કમજોરી-નબળાઈ)
બાહ્ય	Opportunity (તક-અવસર)	Threat (સંકટ-વિઘ્ન)

નિજદર્શનથી નિમ્ન નહિ, મહાન બનાવ છે.

ક્રમ	Goal (ધ્યેય)	Strength (અંગ)	Weakness (કમજોરી)	Opportunity (તક)	Threat (સંકટ)
૧	ધ્યાનમાં વિચારો પર કાબૂ મેળવવો.	મહિમા-પ્રાપ્તિના વિચારો કરવાથી તમારા બીજા વિચારો બંધ થઈ જાય છે. તમે ધ્યાન પૂર્વે આ Keyનો ઉપયોગ કરજો.	કંઈ પ્રસંગ બને તો વધુ પડતું મન પર લઈ લેવાની ટેવ છે તથા વ્યવહારના કામમાં વધુ ઊંડા ઊતરવાની ટેવ છે એટલે વિચારોની હારમાળા ધ્યાનમાં ચાલુ જ રહે છે.	તમને મંદિરે સમૂહમાં ધ્યાન કરવાની, મોટેથી બોલીને ધ્યાન કરવાની, ઈયરફોન લગાવીને ધ્યાન કરવાની તક મળે છે તો તમે એ પ્રમાણે ધ્યાન કરો. માત્ર આંખ બંધ કરી મૌન બેસી ન રહો.	તમારામાં વધુ પડતી જોવા-જાણવાની જિજ્ઞાસાવૃત્તિ છે, વ્યવહારપ્રધાન અંગ છે. તે તમને ધ્યાન માર્ગે વિચારો દ્વારા નડે છે. તમારે પાછા વળવું જોઈએ.
૨	એકાંત-અંધારામાં વિષયવાસનાના વિચારો પર કાબૂ મેળવવો.	તમને અમારી સાથે ખૂબ પ્રીતિ છે. તમને વિચાર વર્તે છે કે, અમે દુઃખી થઈશું તો ! તમે અમારી આંખનાં આંસુ જોઈ શકતા નથી માટે આ વિચાર અને અમારી અશ્રુભરી મુખાકૃતિનું સ્મરણ કરી તમે પાછા વળી શકો છો એવું તમે અમને અગાઉ જણાવેલું છે તો આ Keyનો ઉપયોગ કરજો.	તમે મક્કમતા રાખી શકતા નથી. અને ઘણી વાર ઓવર કોન્ફિડન્સમાં આવી ફરી એવાં સ્થાન-સંજોગના સંગમાં જાવ છો કે જ્યાંથી વિષયનું પોષણ મળે. આમ, તમને મનના રમ્યા રમવાની ટેવ પડી ગઈ છે.	પૂ. સંતોનું તમને સાંનિધ્ય મળે છે, અઠવાડિક સભાનો માહોલ મળે છે. કથાશ્રવણ દ્વારા બળ મેળવવાની તક મળે છે. તમારી પાસે સત્સંગી મિત્રોનો સંગ છે. આ બધાની સાતત્યતા રાખો. આનાથી તમને બળ મળશે.	મોબાઈલ, બીભત્સ વાંચન, કુસંગી મિત્રોનો સંગ, રજોગુણી વાતાવરણ વગેરે તમારી વિષયવાસનાનું પોષણ કરનાર માધ્યમ છે. તેમાં વિશેષ જાગૃતિ રાખો, એવા સંજોગથી છેટા રહો.
૩	રસાસ્વાદ પર કાબૂ મેળવવો.	તમને હેલ્થની ચિંતા બહુ રહે છે માટે તમારે ભાવતી વસ્તુ મળે ત્યારે હેલ્થનો વિચાર કરવો. તમને નાશંવતપણાનો વિચાર વધુ વર્તે છે માટે એ વિચાર કરો કે આઠ કલાક પછી આ વિષ્ટા જ થઈ જવાનું છે.	મીઠાઈ જમવામાં તમને બહુ આસક્તિ છે ને એમાંય દૂધની વાનગીમાં ખૂબ જ. તમે આવી ખોટી માનીનતા પાકી કરી દીધી છે કે દૂધ ને ઘી પૌષ્ટિક આહાર છે ને તે જમીએ એટલે સ્વાસ્થ્ય સારું રહે. પરંતુ તે મીઠાઈ જમવાનું એક બહાનું જ પકડી લીધું છે.	ચાતુર્માસ આવે ત્યારે તમે મીઠાઈ ન જમવાનો નિયમ લઈ લો. જમતી વખતે જે આવે તે જમી લેવું, કાંઈ ન બોલવું. આ રુચિને દૃઢપણે વળગી રહો.	બજારુ ખાણી-પીણી, લગ્નપ્રસંગમાં જવું, મિત્રો સાથે ડિનર પાર્ટીમાં જવું વગેરે તમારા રસાસ્વાદને પોષણ આપનાર છે; તેનાથી દૂર રહેવું.

૩. રસાસ્વાદ પર કાબૂ રાખવો.

સ્ટેપ-૨ : એકાંતે બેસી મનન કરવું.

એકાંતે બેસી SWOT Analysisના ચાર પાયા પર વિચાર કરવો જે અહીં કોષ્ટક દ્વારા જણાવીએ છીએ. અમે તમારા નિકટ પરિચયના આધારે તમારા સબળ-નિર્બળ પાસાને તથા વિચારોને કાબૂમાં રાખવા મળતી તકો તથા વિચારોને સંયમમાં રાખવા બહારથી આવતા સંકટો જણાવીએ છીએ. છતાં અંતિમ નિર્ણય લઈ તમારે જ જે તે અંગ પર ધ્યાન કેન્દ્રિત કરવું જોઈએ.

સ્ટેપ-૩ : પોતાના સબળ અંગને ઓળખી તેને અનુસરવું.

એકાંતે બેસી પોતાના સબળ અંગ પર ખૂબ વિચાર-વિમર્શ કરી તે પ્રમાણે વર્તવાનો દૃઢ સંકલ્પ કરવો. સમય આવ્યે તે અંગને વળગી રહી તેને અનુસરવું જેથી સરળતાથી ધ્યેય પૂર્ણ કરી શકશો. દિવ્યાંગ, આવી રીતે પોતાની સ્વતપાસ કર્યા પછી અગત્યનો એક ઉપાય તમને જણાવવો છે કે જે તમને નેગેટિવ વિચારો અને દોષો સામે લડવામાં મદદ કરશે.

અને એક વાત યાદ રાખજે. આ બધું કરતાં તને દોષો દેખાશે તો ખરા. કારણ કે આ કામચલાઉ ઉપાય છે પરંતુ અંતિમ અને કાયમી ઉપાય તો એ જ છે કે સૂક્ષ્મ દેહે કરીને સાધના માર્ગમાં નડતા વિચારો અને દોષોને સાક્ષીભાવે જોવા અને છોડી દેવા.

● સાક્ષીભાવે વિચારો-દોષોને જોવા અને છોડી દેવા. (As a witness)

મનમાં સતત જે કાંઈ ઘટના-પ્રસંગ બની ગયા છે તે ભૂતકાળના વિચારો જ આવતા હોય છે. તો જે કાંઈ બન્યું છે તેના પોતે કર્તા ન બનો. સાક્ષીભાવે તેને જુઓ. કેવી રીતે?

(i) વાદળ-આકાશને ન્યાય : આકાશમાં વાદળાં આવે છે અને જાય છે એવું દેખાય છે પણ આકાશને વિષે વાદળાં સ્પર્શતાં નથી. આકાશ તો વાદળાંથી સાવ નિર્લેપ છે. તદ્દન સ્વચ્છ, નિર્મળ જ છે. વાદળ અને આકાશ બે જુદાં જ છે. તેમ આકાશના સ્થાને હું આત્મા છું. જે કાંઈ બન્યું છે કે જે કાંઈ વિચારો આવે છે તે વાદળાં છે. હું તેનાથી તદ્દન નોખો છું. તેને સાક્ષીભાવે જોવા અને મારી સાથે કાંઈ નથી બન્યું કે મારા વિચારો નથી એ ભાવે છોડી દેવા.

(ii) સીન-સ્ક્રીનને ન્યાય : પ્રોજેક્ટરની સ્ક્રીન ઉપર વારંવાર જુદા જુદા સીન (ચિત્રો) બદલાયા કરે છે. કોઈ હર્ષના, આનંદના સીન હોય, કોઈ દુઃખની લાગણી ઉપજાવે તેવા સીન હોય, કુદરતી દૃશ્ય પણ હોય અને અગ્નિની જ્વાળા બળતી પણ દેખાય છે. છતાં સ્ક્રીનને તેમાંનું કાંઈ સ્પર્શતું નથી. કારણ, સ્ક્રીન અને સીન બે જુદાં જ છે. તેમ મનમાં આવતા વિચારો એ સ્ક્રીન ઉપર આવતા સીન જેવા છે. આપણે સ્ક્રીન છીએ. તો જે કાંઈ વિચારો આવે તેને જોઈ છોડી દેવા, પોતાના ન માની લેવા તો તે વિચારોનું મંથન નહિ થાય, પુનરાવર્તન નહિ થાય. વિચારોને નિવૃત્ત કરી શકાય.

(iii) આકૃતિ-અરીસાને ન્યાય : અરીસાની સામે વારંવાર જુદી જુદી આકૃતિઓ આવ્યા કરે છે. જેનું પ્રતિબિંબ અરીસામાં પડે છે. કોઈ ઊંચી, કોઈ નીચી, કોઈ જાડી, કોઈ પાતળી, કોઈ કાળી, કોઈ રૂપાળી વગેરે આકૃતિઓ અરીસામાં દેખાય છે. છતાં અરીસાને તેમાંનું કાંઈ સ્પર્શતું નથી. કારણ, અરીસો અને આકૃતિઓ બંને જુદાં જ છે. તેમ મનમાં આવતા વિચારો એ અરીસામાં દેખાતી આકૃતિઓ જેવા છે. આપણે અરીસો છીએ.

જેમ અરીસો બધાને આવકાર આપે છે પણ સંગ્રહ કોઈનો કરતો નથી તેમ વિચારો આવે તેને પોતાના માની સંગ્રહ ન કરવા; તેને સાક્ષીભાવે જોવા અને છોડી દેવા.

ગઢડા મધ્યના દૃઢ વચનામૃતમાં મહારાજે સાક્ષીભાવે વર્તવાની રીત જણાવતાં કહ્યું છે કે, “મનુષ્યમાત્રનું ચિત્ત કેવું છે તો, જેમ મધ હોય અથવા ગોળ, સાકર, ખાંડ તેનું ઘાટું પાણી હોય તે સરખું છે, મધમાં કે ગોળ, સાકર, ખાંડના પાણીમાં માખી, કીડી, મંકોડો જે આવે તે ચોંટી રહે અને મનુષ્ય જો હાથ અડાડે તો માણસને આંગળીએ પણ ચોંટી જાય, તેમ ચિત્તનો સ્વભાવ એવો છે જે, જે જે પદાર્થ સાંભરે તે તે પદાર્થમાં ચોંટી જાય છે તે જો પથરો તથા ક્યરો તથા કૂતરાનો મળ એ આદિક જે નકારી વસ્તુ હોય તેમાં તો લેશમાત્ર સુખ નથી તોપણ એ નકારી વસ્તુમાં પણ ચિત્ત વળગે છે અને તે સાંભરી આવ્યું હોય તો તેનું પણ ચિંતવન કરે છે એવો એનો વળગવાનો સ્વભાવ છે, જેમ

મોટું કાચનું દર્પણ હોય તેમાં મોટા સાધુ આવે તો તેનું પણ પ્રતિબિંબ દેખાય તથા કૂતરાં, ગધેડાં, ચંડાળાદિક જે જે આવ્યાં હોય તો તેનું પણ પ્રતિબિંબ તેમ જ દેખાય તેમ ચિત્તને વિષે અતિ નિર્મળપણું છે, તે જે પદાર્થ સાંભરે તે દેખાઈ આવે છે એમાં સારા-નરસાનો કાંઈ મેળ નથી, માટે જે મુમુક્ષુ હોય તેને એમ ન વિચારવું જે મારે વૈરાગ્ય નથી તે માટે સ્ત્રીઆદિક પદાર્થ મારા ચિત્તમાં સ્ફુરે છે; એ તો જે વૈરાગ્યવાન હોય તેના ચિત્તમાં પણ જે સમે જે પદાર્થ આવ્યું હોય તે સહેજે સ્ફુરી આવે છે માટે વૈરાગ્ય-અવૈરાગ્યનું કાંઈ કારણ નથી, એ તો ચિત્તનો સ્વભાવ જ એવો છે જે, ભલું અથવા ભૂંડું જે સાંભર્યું તેને ચિંતવે અને

જ્યારે જે પદાર્થનું ચિંતવન કરે ત્યારે તે પદાર્થ જેમ દર્પણમાં દેખાય તેમ દેખાઈ આવે તે માટે એમ જાણવું જે, હું તો એ ચિત્ત થકી જુદો છું અને હું તો એનો જોનારો આત્મા છું, એમ જાણીને ચિત્તના સારા-ભૂંડા ઘાટે કરીને ગ્લાનિ પામવી નહિ; પોતાને ચિત્ત થકી જુદો જાણીને ભગવાનનું ભજન કરવું અને સદાય આનંદમાં રહેવું.”

દિવ્યાંગ, નિજદર્શન કરતા થકા સૂક્ષ્મ દેહના દોષો, વિચારોને જોઈ હરહરી જવાની જરૂર નથી. ‘તેજ હવાઓ સે ન ડર, વો તો આઈ હે તુજે ઊંચા ઉઠાને કે લિયે.’ માટે નિજદર્શન ચાલુ રાખો. પછી તમારી ડાયરી અમને જોવા મોકલજો.

એસ.એમ.વી.એસ. સંસ્થા પ્રસ્તુત કરે છે એક નૂતન ઓપ દિવ્ય સત્પુરુષના મહાત્મ્યસભર ઓડિયો-વિડિયો પ્રસંગોની હારમાળા

ANADIMUKTA

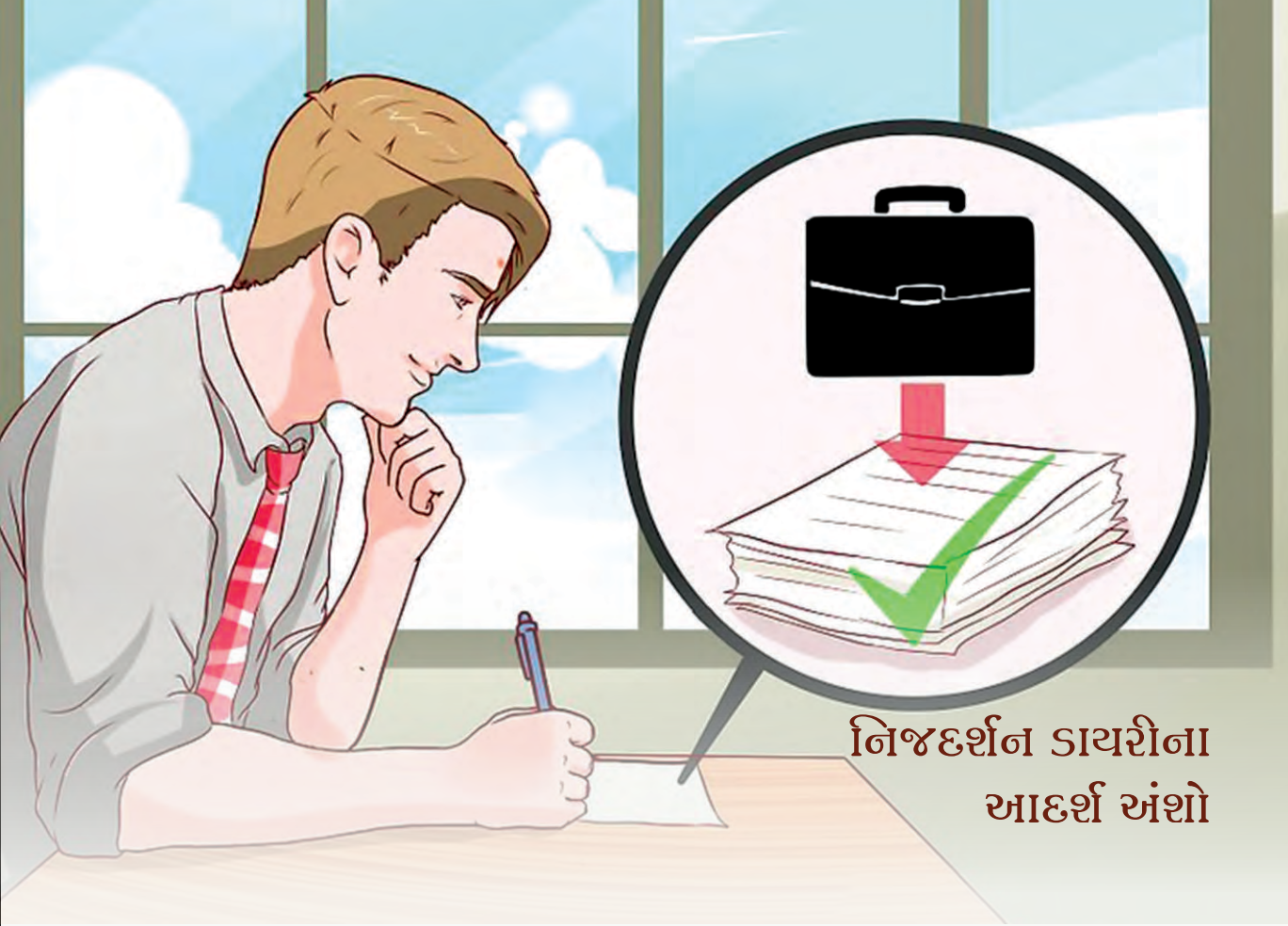

જીવનપરિવર્તન કરતાં પ્રેરણાદાયી સુવાક્યો તથા મહારાજ અને મોટાપુરુષની નયનરમ્ય મૂર્તિઓ

મહાત્મ્યના મહાસાગરમાં ભીંજવતા ગુરુદેવ પ.પૂ. બાપજી અને ગુરુવર્ય પ.પૂ. સ્વામીશ્રીના દિવ્ય પ્રસંગો

મહારાજ અને મોટાપુરુષના મહાત્મ્યમાં ભીંજવા ક્યૂઆર કોડને આપતા મોબાઈલ દ્વારા સ્કેન કરી અથવા પ્લે સ્ટોર પરથી આજે જ ડાઉનલોડ કરો...

નિજદર્શન ડાયરીના આદર્શ અંશો

દિવ્યાંગભાઈ રોજેરોજ પોતાનું નિજદર્શન કરતા થયા. તેમની ડાયરીના આદર્શ અંશો અહીં રજૂ કરેલ છે.

તા. ૧-૧-૨૪

આહ્નિક :

૧. આજે દિવસ દરમ્યાન સેવા-પ્રવૃત્તિ શરૂ કરતાં પૂર્વે એક પણ વખત નિમગ્ન થયો નહીં. મહારાજ, રાજી રહેજો. સેવા-પ્રવૃત્તિરૂપ ન થવાય એવી દયા કરજો.

૨. આજે કામની વ્યસ્તતાના કારણે વચનામૃત, બાપાની વાતોનું વાંચન કરવાનું બાકી જ રહી ગયું. મહારાજ ! રાજી રહેજો.

૩. આજે ચેષ્ટામાં અરસપરસ વાતો થઈ; ચેષ્ટાની અદબ ન જળવાઈ. મહારાજ, રાજી રહેજો.

સ્વભાવ-પ્રકૃતિ :

૧. આજે કારેલાંનું શાક જોઈ ઘરના સભ્ય પર ગુસ્સો થઈ ગયો. મહારાજ, માફ કરજો. હવે પછી જમવામાં જે હશે તે ચલવી લઈશ. સ્વાદ માટે થઈ કંકાસ નહિ કરું.

૨. આજે સવારે આળસના લીધે ઉઠાયું નહિ તેથી ધનુર્માસની ધૂન તથા જ્ઞાન-ધ્યાન ચિંતનમાં ન જવાયું. મહારાજ, રાજી રહેજો. આવતી કાલથી વહેલા ઊઠીશ.

આજ્ઞા-મરજી :

૧. આજે અમિતભાઈનો સેવા માટે ફોન આવ્યો ત્યારે મોક્ષ પાસે ફોનમાં કહેવડાવ્યું કે, કહી દે પપ્પા બહાર છે. મોડા આવવાના છે. મહારાજ, સેવાની અરુચિના કારણે હું ખોટું બોલ્યો. માફ કરજો. હવે ક્યારેય અસત્ય નહિ બોલું. સેવામાં ઠાંડાઈ નહિ કરું.

૨. ગઈ કાલે રાત્રે બધા મામાના ઘરે ગયા એટલે રાત્રે ૧૨ થી ૩ મેં મૂવી જોઈ, આજ્ઞાનો લોપ કર્યો. પૂ. સંતોએ આપેલો મૂવી નહિ જોવાનો નિયમ તોડ્યો. મહારાજ, ગુરુજી, આપનું પ્રગટપણું-અંતર્યામીપણું રાખી શકું એવી દયા કરજો. હવે પછી આવી ભૂલ ફરી નહિ કરું.

હેત-આસક્તિ (પંચવિષયમાં પ્રીતિ) :

૧. આજે દીકરી પગ લપસવાથી પડી ગઈ. પગે ફેકચર થયું તે જોઈ હું વધુ પડતો દુઃખી થઈ ગયો. કારણ, મને દીકરી બહુ વ્હાલી છે. હે મહારાજ, સંબંધીમાં રહેલી હેત-આસક્તિએ જન્મો ધરાવ્યા છે. એમાંથી હેત તળાવજો.

૨. આજે જમવામાં રીંગણનું શાક જોઈ વધારે જમાડ્યું. આ

જેટલી ભૂલો વિશેષ પકડાય એટલું આંતરમુખીપણું વધુ.

રસાસ્વાદ કહેવાય. હે મહારાજ, રસાસ્વાદ ટળાવજો.

વાણી-વર્તન :

૧. આજે ઓફિસમાં પટ્ટાવાળાભાઈને નાનકડી વાતમાં હડધૂત કરી નાખ્યા. એ બિચારો નાનો માણસ કાંઈ બોલ્યો નહિ પણ કેટલો દુભાયો હશે ! મહારાજ, મારા અહંકારને ઓગાળો. મને માફ કરો. કાલે જ તેમને સૌરી કહી રાજી કરી લઈશ.

૨. આજે ઘરના સભ્ય આગળ કટાક્ષમાં તેમના પિયર પક્ષના સભ્યો વિષે ચર્ચા કરી નાખી. મારે આવું કોયું બોલી એમના હૃદયને ઠેસ નહોતી પહોંચાડવી જોઈતી. મહારાજ, મારી વાણીમાં મધુરતા કેળવાય એવું જાણપણું અપાવો.

દિવ્યદષ્ટિ :

૧. આજે મોક્ષનું રિજલ્ટ ઓછું આવ્યું તેથી મેં તેને ગાલ પર તમાયો મારી દીધો. હે મહારાજ ! સમયે હું દિવ્યભાવ-મુક્તભાવ ન રાખી શક્યો. એ મહારાજના અનાદિમુક્ત છે. કેટલા દુભાયા હશે ! આજ પછી ક્યારેય તેના પર હાથ નહિ ઉપાડું. પ્રેમ આપી પરિવર્તન લાવીશ. મને માફ કરો મહારાજ.

૨. આજે સેવામાં કેટલાક મુક્તો સમયસર હાજર ન થયા તો અન્ય સભ્યો આગળ એમના અભાવ-અવગુણની ચર્ચા કરી. મહારાજ રાજી નહિ થાય. મહારાજ, આપના અનાદિમુક્તોનો અવગુણ લેવાઈ ગયો. માફ કરજો. સૌમાં આપનાં દર્શન કરી શકું એવી પરભાવી દષ્ટિ આપો.

તા. ૭-૧-૨૪

આહ્નિક :

૧. આજે ધનુર્માસની ધૂન મૂર્તિમાં રહીને ન બોલાઈ, દષ્ટિના અસંયમથી બધાને જોયા જ કર્યા. મહારાજ, રાજી રહેજો.

૨. આજે સંકલ્પ સભામાં ગુરુજી નિમગ્નપણું કરાવી રહ્યા હતા ત્યારે હું આંખો ખોલી મોબાઈલ મંતરી રહ્યો હતો. મહારાજ, રાજી રહેજો.

સ્વભાવ-પ્રકૃતિ :

૧. આજે પપ્પાએ મને ખોટા ખર્ચા ન કરવા બાબતે ટકોર કરી પણ મેં સામે દલીલ (આર્ગ્યુમેન્ટ) કરી. હે મહારાજ, હું માન મૂકી નિર્માની થઈ શકું એવી દયા કરજો.

૨. આજે ઓફિસે ગયો. લિફ્ટનો દરવાજો મેં દસ મિનિટ ખુલ્લો રાખ્યો. પરંતુ મેં અન્યના સુખનો વિચાર ન કર્યો. કેટલાયને સીડી ચડીને જવાની તકલીફ લેવી પડી હશે. મહારાજ, મારી સ્વાર્થવૃત્તિ ટળાવો.

આજ્ઞાલોપ :

૧. આજે ફોનમાં વોટ્સએપ જોવામાં એક કલાક વેડફી નાખ્યો. ખોટી બહારવૃત્તિ કરી નાખી. મહારાજ, ક્ષમા કરજો.

૨. આજે દીકરીને ટૂંકા વસ્ત્રોમાં જોઈ મને વિકારવાન વિચાર આવી ગયા હતા. મારો જ આગ્રહ હોય છે આવાં ફેશનેબલ વસ્ત્રો પહેરાવવાનો. જે મને આજે ખૂબ નડી ગયો. મહારાજ ! મારી પર રાજી રહેજો.

તા. ૮-૧-૨૪

સ્વભાવ-પ્રકૃતિ :

૧. આજે મેં સભા સમરી રિપોર્ટ કાર્યાલયમાં જમા ન કરાવ્યો. મારા કારણે મારા સેન્ટરનું રિજલ્ટ ડાઉન આવશે. મહારાજ આ મારી ભૂલ કહેવાય. મારામાં જવાબદારીની સભાનતાનું અંગ કેળવાય તેવી કૃપા કરજો.

૨. આજે ગેટ-ટુગેંધરમાં સૌએ નાના ભાઈનાં વખાણ કર્યાં. તેથી મેં સામે તેના દોષોની-અવગુણની ચર્ચા કરવા માંડી. એ મારી ઈર્ષ્યાવૃત્તિ કહેવાય. મારે આવું ન કરવું જોઈએ. મહારાજ, રાજી રહેજો.

આજ્ઞાલોપ :

૧. આજે ધંધાના કામે બહાર ગયેલો. ત્યાં મિત્રોના આગ્રહથી ગાળ્યા-ચાળ્યા વગરનું હોટેલનું જમાડી લીધું. હે મહારાજ, મારી પર કૃપા કરો.

૨. આજે મિત્રોના સંગે સોશિયલ મિડિયાની વેબસાઈટ, ફેસબુક, ટ્વીટરમાં મેં અકાઉન્ટ ખોલાવ્યું. એટલું જ નહિ, ઘરવાળાના, બાળકોના વિડિયો રીલ્સ બનાવી મિડિયા પર ચડાવી આનંદ માણ્યો. એક સત્સંગી તરીકે મને આ શોભે નહીં. મહારાજ, રાજી રહેજો. મને માફ કરજો.

અભાવ-અવગુણ :

૧. આજે એક મુક્ત સભામાં ઝોકાં ખાઈ રહ્યા હતા. તે જોઈ મને તેમનામાં અવગુણનો સંકલ્પ થઈ ગયો.

તા. ૯-૧-૨૪

આહ્નિક :

૧. આજે મંદિરે મોટો સમૈયો હતો. સેવાની દોડધામમાં ચાર વાગ્યાની માનસીપૂજા કરવાની બાકી રહી ગઈ. મહારાજ રાજી ન થયા.

૨. આજે મંગળા આરતીમાં ન જવાયું. કારણ, શરદી હોવાથી વહેલા ન ઉઠાયું. મહારાજ, આપને ગૌણ કર્યા. રાજી રહેજો. સદાય આપનું મુખ્યપણું રાખી શકું એવી કૃપા કરજો.

૩. આજે ધ્યાનમાં ઝોકાં જ આવ્યાં. મહારાજ, રાજી રહેજો. મને પાત્ર કરો. સુખની લાલચ જગાવી શકું એવી કડુણા કરો.

સ્વભાવ-પ્રકૃતિ :

૧. આજે પપ્પાએ મને ચાલતાં મંદિરે જવાનું કહ્યું. જેથી એક્સસાઈઝ થાય, પેટ્રોલ બચે. પરંતુ હું ગાડી લઈને જ મંદિરે

ગયો. મેં મારું મનધાર્યું જ કર્યું. મહારાજ, રાજી રહેજો.

૨. આજે ઘરમાં નવું T.V. લાવવા બાબતે પપ્પા પાસે જીદ કરી, મેં બહુ ખોટું કર્યું. મહારાજ, રાજી રહેજો.

વાણી-વર્તન :

૧. રાત્રે નવ વાગ્યે હું ઓફિસ વર્ક કરતો હતો ત્યાં દીકરીએ આવી પોતાની સ્કૂલની વાતો કરવા માંડી. પણ મેં તેને હડધૂત કરી કાઢી મૂકી. એને ઘણું દુઃખ લાગ્યું હશે. એક પિતા તરીકે મારે એની વાત સાંભળી તેને સમય આપવો જોઈતો હતો.

૨. આજે પાડોશીની જોડે પાણી બાબતે વાણીએ કરીને ઘણો કંકાસ કર્યો. એ દુખાયા હશે. મહારાજ, રાજી રહેજો.

અહમ્ભાવ-કર્તાપણું :

૧. આજે ધનુર્માસના આયોજનની સફળતા અંગેની પૂ. સંતો સાથેની મિટિંગમાં રમેશભાઈને રાજીપો-યશ આપવાને બદલે હું જ આગળ થયો. મારા કરતાં વધુ ફાળો તો આયોજન કરવામાં તેમનો હતો. મહારાજ, રાજી રહેજો. મારા મોટા થવાના અભરખા ટળાવજો.

૨. આજે મંદિરમાંથી પૂ. સંતોએ ટીમના બધા સભ્યોને સાથે મળી સેવા કરવાનું જણાવેલું. પરંતુ મેં એકલાએ જ કરી નાખી. મને સારા વિચારો આવે છે તો હું જ કરી નાખું એ ભાવે મેં કોઈને ભેગા ન ભેળવ્યા. મહારાજ, રાજી રહેજો.

પ્રતિલોભભાવ તથા નિમગ્નપણું :

૧. આજે જમાડતી વખતે પરિવારના સભ્યો સાથે ગ્રામ્ય વાર્તાલાપ તથા રમૂજ કરી પરંતુ પ્રતિલોભભાવે મહારાજ જ જમી રહ્યા છે એ ભાવ ન રહ્યો. મહારાજ, મને માફ કરજો. કણ કણ આપ સુધી પહોંચે તે માટે દેહભાવનો ત્યાગ કરી આપને પ્રસ્થાપિત કરી શકું એવી કૃપા કરજો.

૨. આજે પ્રદક્ષિણા કરતી વખતે મહારાજ જ ચાલે છે એવો પ્રતિલોભભાવ ન રહ્યો. મહારાજ, રાજી રહેજો.

આમ, મુમુક્ષુ તરીકે આપણે સાચી રીતે નિજદર્શન કરતા થઈએ અને અધ્યાત્મ જીવનને ઉન્નત કરવાના ગુરુજીના સંકલ્પમાં ભેગા ભળી એમને હાશ કરાવીએ.

કારણ સત્સંગના વિશ્વવ્યાપી પ્રવર્તન કાજે વ્હાલા ગુરુજીનું દિવ્ય સત્સંગ વિચરણ

તા. ૨૯-૧૦-૨૩ના રોજ પ્રાણપ્યારા હરિકૃષ્ણ મહારાજ સંગે **વ્હાલા ગુરુવર્ષ પ.પૂ. સ્વામીશ્રી**એ અનુક્રમે **વાસણા** તથા **સેટેલાઈટ** ખાતે પ્રાતઃ સેશનમાં ૮ તેમજ સાયંકાળે ૮ હરિભક્તોના ગૃહે પધરામણી તથા ૧ રસોઈનો લાભ આપી હરિભક્તોના મનોરથ પૂરા કરી રાજી કર્યા હતા.

તા. ૩૧-૧૦-૨૩ના રોજ **વ્હાલા ગુરુજી**એ **સેક્ટર-૬ (ગાંધીનગર)** ખાતે પ્રાતઃ સમયે રાજીપાદર્શન પ્રોગ્રામમાં ૨૬૦થી વધુ હરિભક્તોને નિકટ દર્શન, સ્મૃતિ છબી તેમજ આશીર્વાદનો લાભ આપી કૃપાવંત કર્યા હતા. આજરોજ **વ્હાલા ગુરુજી**એ સાયંકાળે હરિભક્તોના ગૃહે ૧૦ પધરામણી તેમજ ૧ રસોઈનો લાભ આપી હરિભક્તોના સાંસાગોટિલા સ્વીકારી રાજીપો વરસાવ્યો હતો.

તા. ૨૩-૧૧-૨૩ના રોજ **વ્હાલા ગુરુજી**એ રાત્રિ સમયે **સ્વામિનારાયણ ધામ, ગાંધીનગર** ખાતે બાપાશ્રી પ્રાગટ્ય દિન નિમિત્તે સંકલ્પ સભામાં દિવ્યવાણીનો લાભ આપી ૨૦,૬૨૨થી પણ વધુ હરિભક્તોને પ્રત્યક્ષ તથા ઓનલાઈન દર્શન-આશીર્વાદનો લાભ આપી સુખિયા કર્યા હતા.

તા. ૨૬-૧૧-૨૩ના રોજ **વ્હાલા ગુરુજી**એ પ્રાતઃ સમયે જ્ઞાન-ધ્યાન ચિંતન દરમ્યાન **અમદાવાદ પૂર્વ ઝોન**ના હરિભક્તોને ઓનલાઈન દિવ્યવાણીનો લાભ આપી રાજીપાના માર્ગે આગળ વધાર્યા હતા.

તા. ૨૭-૧૧-૨૩ના રોજ **વ્હાલા ગુરુજી**એ પ્રાતઃ સમયે **વાસણા** મારી કાંઈ જ ભૂલ નથી એ જ મોટામાં મોટી ભૂલ.

ખાતે પૂનમ સમૈયામાં ૨૫,૫૨૩થી પણ વધુ હરિભક્તોને પ્રત્યક્ષ તથા ઓનલાઈન કથાવાર્તા-દર્શન-આશીર્વાદનો લાભ આપી સુખિયા કર્યા હતા. આજરોજ **વ્હાલા ગુરુજી**એ વિદેશથી પધારેલા ૧૭૨ જેટલા હરિભક્તોને પ્રવાસ દરમ્યાન **અનાદિમુક્ત વિશ્વમ્** ખાતે પરાવાણીનો લાભ આપી કૃતાર્થ બનાવ્યા હતા.

તા. ૩૦-૧૧-૨૩ના રોજ **વ્હાલા ગુરુજી**એ પ્રાતઃ સમયે જ્ઞાન-ધ્યાન ચિંતન દરમ્યાન **અમદાવાદ પશ્ચિમ ઝોન**ના હરિભક્તોને ઓનલાઈન દિવ્યવાણીનો લાભ આપી સુખિયા કર્યા હતા.

તા. ૧-૧૨-૨૩ના રોજ **વ્હાલા ગુરુજી**એ પ્રાતઃ સમયે જ્ઞાન-ધ્યાન ચિંતન દરમ્યાન **સુરત ઝોન**ના હરિભક્તોને ઓનલાઈન દિવ્યવાણીનો લાભ આપી રાજીપાના માર્ગે આગળ વધાર્યા હતા.

તા. ૮-૧૨-૨૩ના રોજ **વ્હાલા ગુરુજી**એ પ્રાતઃ સમયે જ્ઞાન-ધ્યાન ચિંતન દરમ્યાન **ગાંધીનગર ઝોન**ના હરિભક્તોને ઓનલાઈન દિવ્યવાણીનો લાભ આપી બળિયા કર્યા હતા. આજરોજ **વ્હાલા ગુરુજી**એ રાત્રિ સમયે નૂતન વર્ષ નિમિત્તે ૧૭ દેશના ૫,૧૨૪થી પણ વધુ હરિભક્તોને ઓનલાઈન દર્શન આપી શુભ આશિષ પાઠવ્યા હતા.

તા. ૯-૧૨-૨૩ના રોજ **વ્હાલા ગુરુજી**એ પ્રાતઃ સમયે **સ્વામિનારાયણ ધામ, ગાંધીનગર** ખાતે સંકલ્પ સભામાં દિવ્યવાણીનો લાભ આપી ૨૫,૨૮૭થી પણ વધુ હરિભક્તોને પ્રત્યક્ષ તથા ઓનલાઈન દર્શન-આશીર્વાદનો લાભ આપી સુખિયા કર્યા હતા.

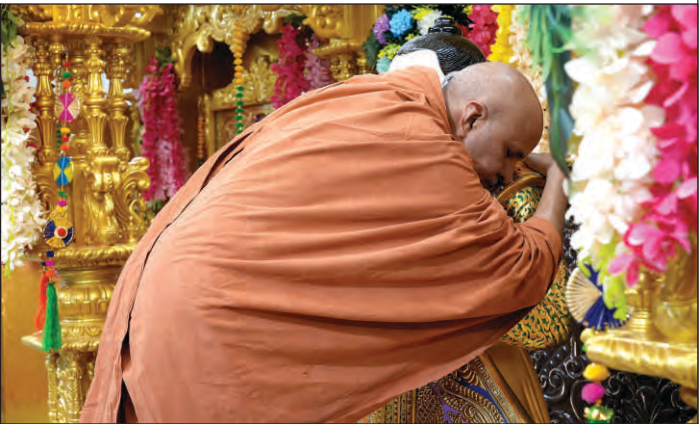
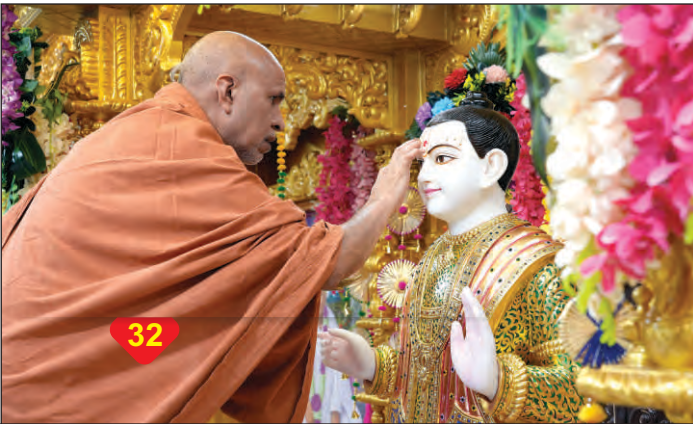
ભગવાન સ્વામિનારાયણ ને ગુરુદેવ પ.પૂ. બાપજીના અલૌકિક સંકલ્પે તેમજ વ્હાલા ગુરુજીની પ્રેરણાથી એસ.એમ.વી.એસ. સ્વામિનારાયણ મંદિર ઊંઝા ખાતે ભવ્ય મૂર્તિપ્રતિષ્ઠા ઉત્સવ શાનદાર રીતે સંપન્ન થયો. જ્યાં ભક્તિ અને સમર્પણની શૌર્યગાથા એ ભક્તિવંતી ઉત્તર ગુજરાત ભૂમિની અસ્મિતા છે. એવી પ્રસાદીભૂત ધરા ઉપર કારણ સત્સંગનું નૂતન સોપાન ઉમેરાયું. મહાયાગ, રજત તુલા, છાબયાત્રા સહ શોભાયાત્રા, અન્નકૂટ અને મૂર્તિપ્રતિષ્ઠા વિધિમાં સહભાગી થવા ઉત્તર ગુજરાતના વિસ્તારમાંથી મોટી સંખ્યામાં ભાવિક ભક્તજનો ઊમટી પડ્યા. આ રહી તેની શબ્દયાત્રાની આછેરી ઝલક !

“દયાળુ, રાજી રહેજો ! ઊંઝા ખાતે કારણ સત્સંગનું ભવ્ય મંદિર થાય જેમાં શ્રીજીમહારાજ, બાપા તથા સદ્ગુરુશ્રીઓ પણ બિરાજે અને આપનો સૌને લાભ મળતાં અનંતનાં કલ્યાણ થાય.” આવી પ્રાર્થના તા. ૧૬મી જાન્યુઆરી, ૧૯૮૬માં વાસણા મંદિરની બાજુમાં રહેતા મણિલાલ માધવલાલ પટેલે ગુરુદેવ તથા ગુરુજીને કરી. અતિ દયાળુ એવા આ દિવ્યપુરુષોએ એમની પ્રાર્થનાને સ્વીકારી. તેઓ સૌપ્રથમ ઈ.સ. ૧૯૮૮માં પ્રભુભાઈ પટેલના ઘરે પધરામણી માટે પધાર્યા. તે વખતે વિસનગર રોડ ઉપરથી પસાર થતાં હાલ જ્યાં મંદિર નિર્માણ થયું ત્યાં વ્હાલા ગુરુદેવ અને ગુરુજીએ ધૂન કરાવી અને આ સ્થાને સંકલ્પનું વાવેતર કરતાં કહ્યું કે, “આ રોડ ઉપર આપણા કારણ સત્સંગનું ભવ્ય મંદિર થશે.” ગુરુદેવ અને ગુરુજીએ જે સ્થાને ધૂન કરાવી હતી તે સ્થાને ૩૫ વર્ષ બાદ વડ ઊગ્યો એટલે કારણ સત્સંગનું ભવ્ય મંદિર તૈયાર થયું.

ઈ.સ. ૨૦૦૫-૦૬ની આસપાસ પૂ. દિવ્યસ્વામી અને પૂ. વિનયસ્વામી અહીં પધરામણી માટે પધારતા. સૌપ્રથમ ઈ.સ. ૨૦૦૯થી નીરવભાઈ પટેલના ઘરે સત્સંગ સભાનો પ્રારંભ થયો. ઈ.સ. ૨૦૦૯માં નરેન્દ્રભાઈ પટેલે ઊંઝા ખાતે એક પેઢી શરૂ કરી હતી. તે વખતે લગભગ તેમણે ૮૦થી ૧૦૦

પધરામણી કરાવી હતી. તે પછી ઈ.સ. ૨૦૧૨માં અહીંયાં પૂ. દિવ્યસ્વામીએ સૌપ્રથમ એરિયા સભાનો પ્રારંભ કર્યો. જેમાં હરિભક્તોના ઘરે સભા થતી. આવી ફરતી સભા બે વર્ષ દરમિયાન ચાલી. પછી ફરતી સભાના સ્થાને એક સ્થાયી સભા ઉનાવા દેશની વાડીમાં દર શુક્રવારે રાત્રે ૮:૩૦થી ૧૦:૩૦ના સમયે શરૂ થઈ. આ સભા સાથે ઘણી વખત યાતુર્મસિની કે શ્રાવણમાસની ત્રણ ત્રણ દિવસની પારાયણો પણ શરૂ થઈ.

લગભગ આ સ્થાયી સભા ચાર વર્ષ ચાલી. ઈ.સ. ૨૦૧૨માં ગુરુદેવ અને ગુરુજીએ જ્યાં મંદિરના નિર્માણનો સંકલ્પ કર્યો હતો ત્યાં જ મંદિરની જગ્યા લેવાઈ. પ.ભ. મહેન્દ્રભાઈ મોતીભાઈએ જમીન

સંપાદન માટે ખૂબ જ મહેનત કરી. જગ્યા લેવાઈ ગયા બાદ ઈ.સ. ૨૦૧૫-૧૬માં મંદિરની જગ્યા ઉપર વરંડો થયો તેમજ પાણીની ટાંકી અને એક નાનકડી ઓરડી બનાવવામાં આવી.

૨૭-૨-૨૦૧૫ના રોજ ગુરુદેવ પ.પૂ. બાપજી તથા વ્હાલા ગુરુજીના દિવ્ય સાંનિધ્યમાં યોજાયેલ ઊંઝા મંદિરના શિલાન્યાસમાં ૫૫૦૦થી વધુ હરિભક્તોએ લાભ લીધો હતો. ત્યારબાદ મંદિરના પ્રાંગણમાં જ સભાનો પ્રારંભ થયો. આજુબાજુના મુમુક્ષુઓ સભાનો લાભ લેવા આવતા. સત્સંગ સભામાં સંખ્યા વધતાં પૂ. સંતોએ ગુરુદેવ અને ગુરુજીને અહીંયાં એક માળનો પાકો હોલ કરી આપવા માટે પ્રાર્થના કરી. ત્યારે કરુણામૂર્તિ એવા દિવ્યપુરુષોએ એમની પ્રાર્થના સ્વીકારી લીધી. પણ ઊંઝાનો સત્સંગ વિકાસ જોઈ ફરી આ દિવ્યપુરુષોએ એક માળની જગ્યાએ બે માળનું શિખરબદ્ધ મંદિર તૈયાર કરવાનો સંકલ્પ કર્યો. સત્સંગનો દિન-પ્રતિદિન વિકાસ થતો ગયો અને જોતજોતામાં મૂર્તિપ્રતિષ્ઠા ઉત્સવ આવી ગયો.

આ ઊંઝા સત્સંગ મંડળના સત્સંગ સંવર્ધનમાં પૂ. પૂર્ણસ્વામીએ ત્રણ વર્ષ ખૂબ ભોગ આપ્યો. તેમણે ઊંઝા સત્સંગ મંડળના પ્રારંભમાં કિશોર સભા તેમજ બાળસભાનો પ્રારંભ કરાવ્યો. તેઓની સાથે પૂ. મહિમાસ્વામી,

પૂ. સેવાસ્વામી,
પૂ. ન્યાલકરણસ્વામી,
મૂ.નિ. પૂ. અનાદિસ્વામીએ મહેનત કરી.

હાલ પૂ. ધર્મસ્વામી,
પૂ. વિવેકસ્વામી,
પૂ. સત્સંગસ્વામી,
પૂ. નિર્લોભસ્વામી આદિ

પૂ. સંતો સત્સંગ સમાજની છેલ્લા ત્રણ વર્ષથી સેવા સંભાળી રહ્યા છે. હરિભક્તોમાં મહેસાણાવાળા નરેન્દ્રભાઈ પટેલ, પિનાકિનભાઈ ભાવસાર, મહેન્દ્રભાઈ પટેલ, અરવિંદભાઈ પટેલ, મિતુલભાઈ પટેલ, નીરવભાઈ પટેલ તથા સુનિલભાઈ સથવારાનો પણ ખૂબ ભોગ રહ્યો છે. આ સિવાય ઘણાબધા હરિભક્તોના સાથ અને સહકારથી ઊંઝા મંદિરનું નિર્માણ અને સત્સંગ સંવર્ધન થયું.

મૂર્તિઓની પ્રતિષ્ઠા પૂર્વે તા. ૧૬-૧૨-૨૦૨૩ ને શનિવારે સવારે ૮:૩૦થી ૧૧:૩૦ દરમિયાન દિવ્ય મહાયાગનું આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું. આ મહાયાગમાં ૪૦૦થી પણ વધુ પરિવારોએ જોડાઈ મહાપ્રભુનો રાજીપો લીધો હતો. આમ, ૩૫૦૦થી વધુ દર્શનાર્થીઓએ મહાયાગના વિધિનો લાભ લઈ ધન્યતા અનુભવી હતી.

દિવ્ય મૂર્તિપ્રતિષ્ઠાની પૂર્વ સંધ્યાએ વ્હાલા ગુરુજીની દિવ્ય પ્રેરણાથી ને એમની સંનિધિમાં દિવ્ય રજત તુલા ઉત્સવ સાંજે ૪:૩૦થી ૭:૩૦ દરમિયાન ભવ્યતાથી ઊજવાઈ ગયો. આ રજત તુલા દરમિયાન ગુરુજીએ સૌ પૂ. સંતો-ભક્તોને ઊંઝાના ગંગારામ મોદીનો પ્રસંગ કહી મહારાજની કરુણા અને સ્મૃતિનું રસપાન કરાવ્યું. સાથે સાથે ઊંઝાના પ્રારંભિક ઇતિહાસની

રસપ્રદ ગાથા કહી. વ્હાલા હરિકૃષ્ણ મહારાજની કુલ ૧૦૪ જેટલી રજત તુલા કરવામાં આવી હતી. આ અંગે અગાઉ ગુરુદેવ પ.પૂ. બાપજીએ જણાવેલો સંકલ્પ જણાવતાં ગુરુજીએ સૌને કહ્યું કે, “આ રજત તુલાનો ઉપયોગ જનહિતમાં એટલે કે હોસ્પિટલ, ગોધર બોયૂઝ ગુરુકુલ તેમજ ગર્લ્સ ગુરુકુલ અને ગર્લ્સ છાત્રાલયમાં ભણતા વિદ્યાર્થીઓ તથા વિદ્યાર્થિનીઓના અભ્યાસ માટે થશે.” રજત તુલા બાદ આરતી તથા આતશબાજી થયાં.

આમ, રજત તુલા પર્વ નિમિત્તે ૪૦૦૦થી પણ વધુ હરિભક્તો ગુરુજીનાં દર્શન-આશીર્વાદનો લાભ લઈ કૃતાર્થ થયા હતા. મૂર્તિપ્રતિષ્ઠાના દિને પ્રાતઃ સમયે ત્રણ છાબયાત્રાનું આયોજન થયું હતું. છાબયાત્રા લઈ હરિભક્તો ચાલીને મંદિરે પધાર્યા હતા અને છાબયાત્રામાં જોડાયેલા અન્ય હરિભક્તો શોભાયાત્રામાં જોડાયા હતા. શોભાયાત્રા અન્વયે વ્હાલા ગુરુજીએ દિવ્ય આશીર્વાદ આપ્યા હતા કે, “હે મહારાજ ! હે બાપા ! હે સદ્ગુરુશ્રીઓ ! હે ગુરુદેવ ! આ શોભાયાત્રા જે જે વિસ્તારમાંથી પસાર થઈ, જેણે બાણે-અબાણે, ભાવે-કુભાવે દર્શન કર્યા તેને આપ આપનું સર્વોપરી સ્વરૂપ ઓળખાવી અનાદિમુક્તની સ્થિતિ આ ને આ જન્મે કરાવજો.”

શોભાયાત્રાની પૂર્ણાહુતિ થતાં વ્હાલા ગુરુજી તથા પૂ. સંતો તથા યજમાન મુક્તોએ ઊંઝા મંદિરના મુખ્ય ગેટ ઉપર ફલકનું ઉદ્ઘાટન તેમજ પૂજન કર્યું હતું. તેમજ પ્રતિષ્ઠા નિમિત્તે

પુષ્પગુચ્છે યુક્ત બોર્ડનું પણ હવામાં વિમોચન કર્યું હતું. વ્હાલા ગુરુજીએ નૂતન મંદિરના પ્રવેશદ્વારનું પૂજન-ઉદ્ઘાટન કરી સૌને મંગલ પ્રવેશ કરાવ્યો હતો. મૂર્તિપ્રતિષ્ઠા વિધિના પ્રારંભમાં પ્રથમ મહાપૂજાનો લાભ પૂ. સંતો ને યજમાન મુક્તોએ લીધો. ત્યારબાદ વ્હાલા ગુરુજી તથા પૂ. સંતોએ ગર્ભગૃહમાં તેમજ યજમાન મુક્તોએ બહાર પ્રતીક મૂર્તિના રાજોપચાર વિધિનો લાભ લઈ ધન્યતા અનુભવી હતી. આ મૂર્તિપ્રતિષ્ઠા પ્રસંગે વ્હાલા ગુરુજીએ ખૂબ ગદ્ગદ કંઠે સૌને પ્રાર્થના કરાવી હતી. ત્યારબાદ યજમાન મુક્તોએ મહાપ્રભુની સમૂહઆરતીનો લાભ લીધો હતો. ત્યારબાદ મહાપ્રભુને રાજ કરવા માટે વિવિધ વાનગીઓનો અન્નકૂટ ભરવામાં આવ્યો હતો. અન્નકૂટ દર્શનનો લાભ સાંજ સુધી નવા મુમુક્ષુઓએ લઈ ધન્યતા અનુભવી હતી.

મૂર્તિપ્રતિષ્ઠા પ્રસંગ અન્વયે પૂ. દિવ્યસ્વામીએ પ્રાસંગિક પ્રવચનનો લાભ આપ્યો હતો. વ્હાલા ગુરુજીએ પણ મૂર્તિપ્રતિષ્ઠા નિમિત્તે મહારાજના ભવ્ય સંકલ્પનું ઐતિહાસિક તેમજ સાંપ્રત દર્શન કરાવ્યું હતું. ગુરુજીએ ઊંઝાના સત્સંગ વિકાસમાં પાયાના પૂ. સંતોને રાજપા રૂપે ભેટણ લીલાનો અને હરિભક્તોને સ્મૃતિભેટનો લાભ આપ્યો હતો.

આ મૂર્તિપ્રતિષ્ઠા ઉત્સવમાં પૂ. સંતો તથા ૭૦૦થી વધુ સ્વયંસેવકોની સેવાએ ૧૦,૫૦૦થી વધુ મુમુક્ષુઓને અદ્ભુત સંભારણું આપ્યું હતું.

૧

૨

૩

૪

૫

(૧-૨) અનાદિમુક્ત વિશ્વમ્ પાટે વિદેશના હરિભક્તોને દિવ્ય લાભ આપતા વ્હાલા ગુરુજી (૩-૫) STK, SSP તથા છાત્રાલયના મુક્તોને દિવ્ય લાભ આપતા વ્હાલા ગુરુજી